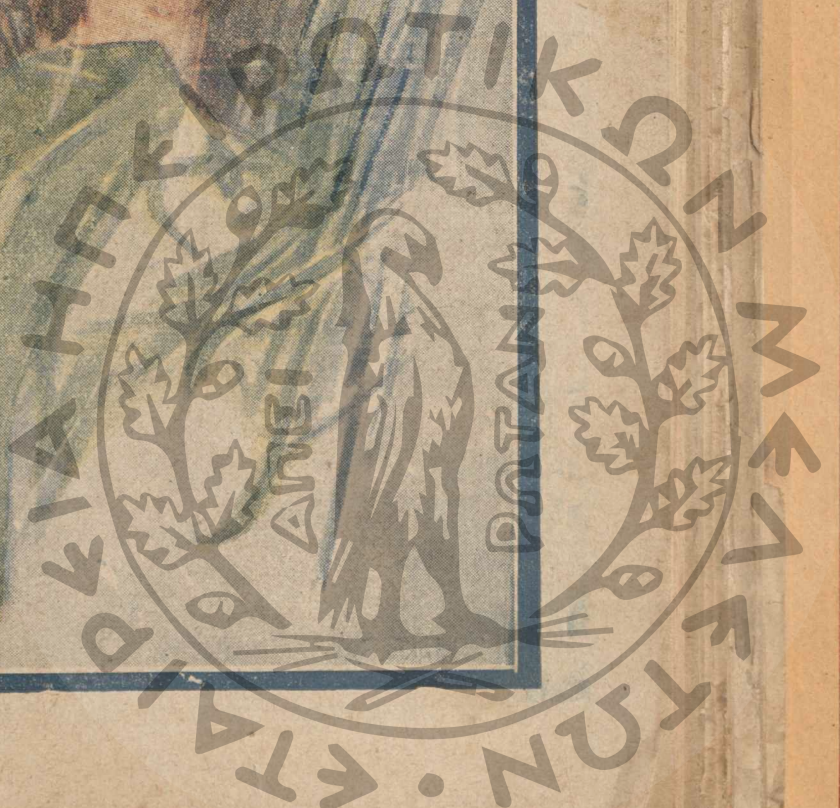

11 0 0000000000

Παύλου
Ο Κόμμιος

ΕΤΟΣ Δ' Ν. 166 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2.50 ΠΕΜΠΤΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1927 ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 ΑΡΙΘ ΤΗΛΕΦ. 200

ΜΑΓΙΚΕΣ ΤΟ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡΧ. 112.000.000

83 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
10 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ
(έν Αμερική, Αγγλία, Αιγύπτω, Κύπρω και Άλβανία)
ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Καταθέσεις εις Δραχμάς και Συνάλλαγμα επί του Έξωτερικού έν όφει και επί προθεσμία.

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ
την άρίστην
ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑΝ

DOCTEUR PIERRE

Διότι :

Λευκαίνει τα δόντια

Γονώνει τα ούλα και

δέν φθείρει το ΣΜΑΛΤΟ

ώς μη περιέχουσα ΣΑΠΟΝΑ

MAISON

DU

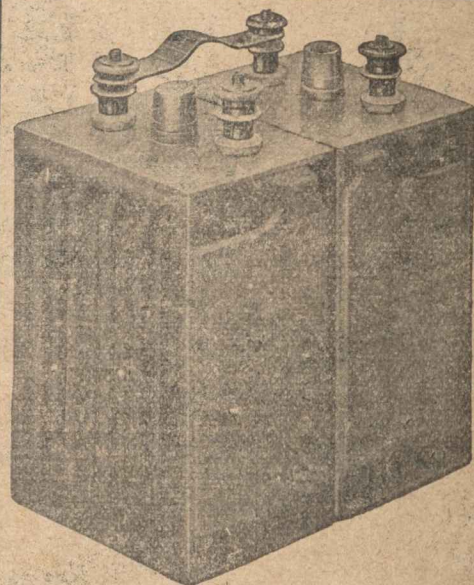
DOCTEUR PIERRE

PARIS - NANTERRE

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΡΙΩΝΑΣ & ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΡΟΜΒΗΣ 18 - ΑΘΗΝΑΙ

ΜΟΝΟΝ ΤΟΥΔΕ
ΔΙΑ ΤΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ 4 και 6
των άνωφερών

ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΑΙ ΥΨΗΛΗΣ
ΣΕΩΣ 30, 60, 80, 120

ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΑ - ΚΑΛΩΣ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ

Επίσης Μπαταρίες Α' αρίστην
όλων των τύπων εις πάσαν
συντηρητικότητι

Γενικές άντιπροσώποις και
νοτεθρήνη :

ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΙΒΟΥ

Βερνυζέρου 21

ΑΘΗΝΑΙ - (ΟΜΟΝΟΙΑ)

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ άπεκλειστικώς
τιπρόσωποι διά τας Έταιρείας.

ΝΑ ΒΑΦΕΤΕ

μόνον με γερμανικάς βαφάς : ύφασμάτων μάκας **ARTI**.

Πωλούνται στα Έμπορικά και στα Φαρμακεία.
Αντιπρόσωποι :
Π. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Λέκκη 21α
ΑΘΗΝΑΙ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ δύο δωμάτια
και κουζίνα. Πληροφορία στα
γραφεία μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

της Άν. Μεταφορικής
Δ. ΝΑΘΑΝΑΗΛ &

Τα γνήσια **ΚΡΕΠ ΝΤΕ ΣΙΝ**
Έργασταίους μας, πωλούνται
τά καλύτερα Καταστήματα
φέρουσι προς δικαιοσύνην
χρυσών γραμμάτων τον τίτλον
Έταιρείας.

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ εις καλήν τιμήν
βλία μεταχειρισμένα και βιβλία

ΕΞΟΔΟΧΕΙΟΝ ΥΠΝΟΥ

«ΑΝΕΣΙΣ»

ΚΑΙ ΦΑΙΗΤΟΥ

ΕΝ ΠΟΡΤΑΡΙΑ-(ΥΨΟΣ 700 ΜΕΤΡΑ)-ΘΕΡΙΝΗ ΣΑΙΖΟΝ 1927

ΕΝΑΡΞΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟ 1ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΘΕΝ ΤΕΛΕΙΩΣ

ΤΡΟΦΗ Α LA CARTE

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ : ΑΝΕΣΙΝ ΠΟΡΤΑΡΙΑΝ, "Η Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ ΒΟΛΟΝ

„NUTRICIA

Όλλανδικόν Γάλα εις
άποβουτυρωμένον κατε-
ταρτον. Η μόνη άριστη
εύδηνη τροφή δια τα
Έκτα από τούς Ιατρούς. Έκτα
άνω τροφής δια τα
Μεγάλη Έταιρία «NUTRICIA»
παρέχει και Γάλα τε-
ποβουτυρωμένον δια τα
τερικας παθήσεις ως
φημισμένον ατύης «BUT-
RE» (condensed butter)

Γραφ. Αντιπροσώπων. Σταθμός

Κ. Α. ΠΟΥΡΝΑΡΟΥ
ΙΑΤΡΟΣ. Νοσήματα Παι-
Γυναικολογικά. Νέα Διεύθυν-
Όδός Πιπίνου άρ. 117. Δι-
π. μ. και 4-5 μ. π.

16 Ιουνίου 1927

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

525

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ

(Γραμμένο για το «Μπουκέτο».)

«Κόκκινος» λέγεται το άλογο, πώχει τριχώμα κεραμιδι. Αυτό το
ίσο λέγεται και τούρκικα «Ντουρής» και ούδετερά «ντουρτίτικο».

Αφ'ότις γεννήθηκα, ως πού έβγαινα δέκα χρονών, είχαμε στο
σπίτι μας τόν Κόκκινον, ένα καλοκαίριμένο γεραλό άλογο, από τα
χρόνια, που ζούσε ο πάππος μου. Ο πατέρας μου τώλεγε : «τ'
άλογο του πατέρα μου» ή μάλλον μου «τ' άλογο του αφέντη μου»
γιατί στόν τόπο μας λέγεται αφέντης ο πεθερός, από τη νύφη του,
κι ή αδελφή μου κι' εγώ «τ' άλογο του πάππου μου» άλλ' ο κό-
κκος του χωριού μας κι' όλων των περιχωρών τώλεγαν «χαροκόπος».

Όταν άρχισα να διακρίνω, πού χοντρο ζώο είνε άλογο, πού
μουλάρι, και πού γαϊδούρι, ο Κόκκινος θά ήταν είκοσι χρονών.

Ήταν πολύ ήμερο ζώο, το καίμένο, και δέν είχε καμιά ζάντζα,
δηλαδή έλάττωμα, από έκείνα πώχουν πολύ συχνά τα φορτιάδικα
τά ζώα. Δέν ξαφνιαζόταν ποτέ, δέν δάγκανε ποτέ, κι' ούτε κλω-
τούσε ποτέ. Γι' αυτό κι' όταν ήμουν πολύ μικρό, νήπιον σχεδόν,
κι' έλκισα -κι' αλήθεια ήμουν πολύ κλαψιάρικο παιδί - ή αδερφή
μου κι' ή ξαδέρφη μου ή Τσούση, πού την είχε ή μάνα μου σάν
ψιγοταίδα, και σάν άνηψιά, με κατέβριζαν στο κατώγι και μ' έ-
βριζαν άπάνω στόν Κόκκινον και λάρανα κι' ήσυχάζα.

Ήταν το μοναδικό άλογο του χωριού μας ο καλός ο Κόκκινος,
γιατί οι πλείστοι οι χωριανοί μας είχαν γαϊδουρία φορτηγά και
μονάχα ο Στέριος κι' ο Γκατζώνης είχαν μουλάρια.

Όταν έλεγε ή μάνα μου «τ' άλογο τ' αφέντη μου» της κολ-
λούσαν τα χείλια, σάν νάτρωγε μέλι, και τ' αγαπούσε όχι μόνον
γιατί ήταν καλό άλογο, κι' άλογο του πεθερού της, άλλα και γιατί
αυτό πήγε ο πιτέρας μου καβάλλα στο χωριό της για να την
φέρη νύφη και σ' αυτό άπάνω καβάλλα ήρθε κι' αυτή στο σπίτι μας
ως νύφη, κατά την συνήθειαν, για πρώτη φορά μ' έκαστο νοματιάους
ψιλι (1) κι' είκοσι φυλαχτάδες, (2) κι' όσοι γάμοι γίνονταν όχι
μόνον στο χωριό μας, άλλα και σ' όλα τα περιχώρα τόν Κόκκινον
μας ζητούσαν για να καβαλλήκεψη ο γαμπρός να πάη να φέρη την
νύφη με το ψιλι του και σ' αυτόν έβριναν καβάλλα τη νύφη, στην
έπιστροφή του γαμπρού, κι' είχε παρατηρηθεί ότι πρόκοβαν όλοι οι
γάμοι, πώκαιραν αυτό τ' άλογο για την ύπηρεσία του γαμπρού και
τη νύφης και γιατί δέν μεταχειρίζονταν ποτέ μου-
λάρι ή γαϊδούρι σ' αυτήν την ύπηρεσία, έπειδή
το μουλάρι θεωρείται γουρσοζήκο, ως στείρο,
κι' άκατρο και το γαϊδούρι, ως άτιμο και περι-
φρονημένο. (3)

Μπορώ να είπω ότι «τ' άλογο του παππού
μου», ο Κόκκινος, έπειδή το είχε αγοράσει ο
πάππος μου μόνον και μόνον για να τ' άρμα-
τώση (4) και να πηγαίνει και νάρχεται περήφανα
στά Γιάννια, κι' έκείνος είχε πεθάνει, τρία-
τέσσερα χρόνια πριν γεννηθώ εγώ, κι' έπειδή
ο πατέρας μας έλειπε στην Ξενιτειά, μάς ήταν
όλοσόλου άχρηστο, γιατί τέσσερες-πέντε φορές
τόν χρόνο, που θά πηγαίνε ή μάνα μου στα
Γιάννια : τις παραμονές της Μεγάλης Πα-

σχαλιάς, των Αϊ-Ποστόλων (5) του Δεκαπενταύγουστου και των
Χριστουγέννων, και καμιά άλλη φορά άκόμα για να ψονίση τα
χρειαζόμενα του σπιτιού, μπορούσε να πάη και μ' ένα μουλάρι από
το χωριό μας, και δίχως άγώγι, μάλιστα, κι' ή μόνη ταχική δη-
ρεσία και δουλειά, πώχε να κάνει ο Κόκκινός μας από το θάνατο
του πάππου μου κι' έδωθε, ήταν να καβαλάη όμορφοστολισμένος
με σέλλα χρυσοκέντητη και κίτρινα μπρούτζινα ζογγιά και χαλινά-
ρια με κόκκινες μεταξωτές φούντες, τους γαμπρούς και τις νυφά-
δες του κόσμου και να λέγεται για αυτό «Χαροκόπος». Αφ'ότις
έλεγε και μια άλλη δουλειά άκόμα ο Κόκκινος : να μερόνη και να
λαρόνη έμένα, όταν έλκισα, και να με μαθαίνει καβάλλα. Μπορώ
να είπω αληθινά ότι πριν περπατήσω άκόμα, ήμουν τέλειος καβα-
λάρης, γιατί από νήπιον καρφόνονμον άπάνω στην ράχη του Κό-
κκινου μας, σάν τσιμπούρι, και δέν έπεφτα όσα κι' αν έτρεχε αυτός.
Χωρίς άλλο, ή μεγάλη έξοικειώσή μου με τόν Κόκκινον μ' έκανε
να μην φοβούμαι καθόλου τ' άλογο, όσο ζώο κι' αν ήταν, και
καβαλλήκενα θάρρετα όλα τ' άλογα των αγάδων, των εφέντηδων
και των μπέηδων, που περνούσαν από το σπίτι μας, άφοντας είχε
έρθει ο πατέρας μου από την Ξενιτειά, κι' όταν ύστερα, μεγαλώω
και χρειαστήκα άλογο για την ύπηρεσία μου, μεταχειρίστηκα και
τά πλείο κακότροπα άλογα, χωρίς να πάθω ποτέ το παλαιό,
μόνον και μόνον γιατί δέν τα φοβούμουν. Θυμάμαι μάλιστα μια
φορά, στην Θεσσαλία, με πήρε ο Παρής, ένα ιπτεροπόδαρο άλογο,
που καβαλλήκενα τότε, από τον Κοντοσέχειρο και με πήγε για ένα
τέταστο της ώρας στην Λιθισσα, σάν να ήταν αυτοκίνητο, ενώ οι συ-
νοδοπόροι μου μ' έλκισαν από πίσω για σκοτωμένο ! Κι' αληθινά,
αν δέν ήμουν άτρόμητος καβαλάρης, θά με πετούσε σάν ασή κα-
ταής έκείνο τ' άλογο με την πρώτη δομή, όταν άφηνιες και
πήρε στα δόντια το χαλινάρι και δέν ύτακουε σ' αυτό, μ' όση δύ-
ναμη κι' αν έβρινα έγώ στα λαιμά, άλλ' ήμουν μαθητής καβαλά-
ρης του μακαρίτη, του Κόκκινου, και δέν φοβούμουν ποτέ από κα-
κοτροπές των άλόγων.

Μια μέρα είπε στην μάνα μου ένας σπιτιακός φίλος :

— Τι το θέλετε έσείς, τρεις νοματiaoι μονάχα, αυτό τ' άλογο και
δέν το πουλάτε για να μην το θέρετε άδικα ; Όταν θά-
ρη ο νοικοκύρης σου από την Ξενιτειά, θά
φέρη άλογο... πού θά καταδεχθί έκείνος να
καβαλλήκεψη σ' αυτό το παλιόλογο !

Ακούοντας αυτά τα λόγια ή μάνα μου,
έβγαινε τρούα κακίχη στο πρόσωπό της,
και, παρατώντας κάθε ειλάβεια γυναικός
προς άντρα, πού ήταν πολύ μεγάλη έκείνη
τόν καιρό και μάλιστα τέ σπιτικόν φίλο, και
του είπε με θυμό :

— Δέν έχω ανάγκη να μ' όδηγήνη κα-
νένας τι πρέπει να κάνω ή να μην κάνω στο
σπίτι μου, κι' αν έχης όδηγίες για πού-
λημα, σόρε άλλου να τις πουλήσης ! Έγώ
δέν αγοράζω όδηγίες !

Ο φίλος σάπασε κι' έφυγε χολιασμένος
για το κακούλημα, που τώκανε ή μάνα

(1) Τών Άγίων Άποστόλων, μικρή πασχαλιά,
στές 20 και 30 του Θεσπιού.

(1) Λέξις Βυζαντινολατινική=συνουσία γαμήλια του
γαμπρού.
(2)=συνουσία γαμήλια της νύφης.
(3) Νά σ' έδω στο γαϊδούρι καβάλλα είνε έκφραση
κακός άτιμοτικός.
(4)=Νά τόν σολίσση. Η λέξη είνε Λατινική.

ΕΝΑΣ ΕΛΛΗΝ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΗΣ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗΣ ΖΩΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΕΦΑΛΑ

Ένας χρωκοπημένος ναυτικός. Η καταδικαστική απόφασις. Ταξίδι στην Αμερική. Ο Κεφαλάς συγγραφέας. Στη Βαγδάτη στη Πεσία και στάς Ινδίας. Ευνουόμενος του Σάχη. Ο Κεφαλάς στέν Πάπα. Πειρατή: στην Ερυθρά Θάλασσα. Τρομοκράτη: της Αιγύπτου και της Αραβίας. Μία ναυμαχία με τον Άγγλικό στόλο, κ. λ. π.

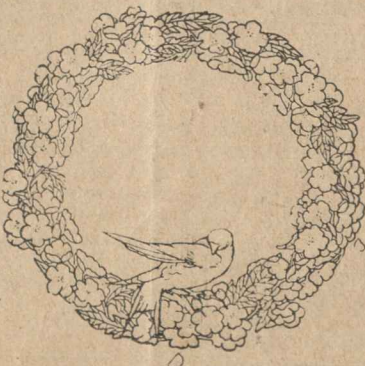
Κατά τον ΙΖ' αιώνα ένας Κεφαλλονίτης θαλασσιός, ο Κωνσταντίνος Γεράκης, τύπος μεγάλου τυχοδιώκτη, κατόρθωσε να γίνει αυτοκράτωρ του Σιάμ. Ένας τέτοιος τύπος παρουσιάστηκε και αργότερα, κατά τα χρόνια της Έπαναστάσεως, ο Ζακυνθινός Νικόλαος Κεφαλάς, ο οποίος, αν και πολύ πιο ριψοκίνδυνος από το Γεράκη, δε στάθηκε όποτε τυχερός όσον αυτός. Πρέπει να διμολογήσουμε ότι ο Κεφαλάς, θαλασσοπόρος ατρόμητος κ' επιχειρηματίας τολμηρός, μ' όλον που οι σύγχρονοί του τον εσάρκαζαν για τις περιπέτειές του, προσέφερε στον άγνωστο του 21 και, γενικά, στην ελληνική υπόθεση μεγάλες υπηρεσίες, όσο ήθικες όσο και δολικές.

Γεννήθηκε στα 1770 και από παιδάκι άρχισε να ταξιδεύει. Κατά το 1800, αφού ναυπήγησε δικό του καράβι, άρχισε τα περιπέτεια, για εμπόριο, τη Μεσόγειο. Έκείνη την εποχή, που, λόγω των δυσκολιών της ζωής, όλοι οι άνθρωποι, κ' ιδιαίτερος οι ναυτικοί, έπρεπε να ζήσουν με μεγάλες οικονομίες, ο Κεφαλάς σπαταλούσε αλόγιστα χρήματα τόσο για τα άτομα του έξοδα, όσο και για το καράβι του. Επόμενος, φυσικά, ήταν να χρωκοπηθεί και, επειδή τον είδεσαν οι δανειστές του, αναγκάστηκε, μία νύχτα του Απριλίου του 1812, να φύγει κρυφά από την Ζάκυνθο με το καράβι του, το οποίο έζωκαιε σε λίγο στη Καστελλόριζο. Αφ'ήνοντας εκεί το πλοίο του, πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου έβρισκε εντόπιους έγγυλους, στις όποιες προσπάθειες να δικαιολογηθεί στους συμπατριώτες του για τα χρέη του, κ' για τη στάση του γενικά και τους παρακαλούσε να τον συχωρήσουν και να τον αφήσουν να ξαναγυρίσει στη Ζάκυνθο. Μα ενώ περίμενε στην Πόλη τη συγχώρηση των δανειστών του έμαθε έξαφνα ότι τα δικαστήρια της Ζακύνθου τον είχαν καταδικάσει ως καταχραστή. Σχετικώς γράφει ο ίδιος σ' ένα βιβλίο που έβρισκε κατόπι: «Όχι με άλλον πόνον ανέγνωσα την απόφασιν, με έκαψαν όμως εις την καρδιάν, όταν είδα τον αυτών μου ζωγραφισμένον εις αυτήν διαφορετικώς από το ότι είμαι».

Κατά το 1816, κατόρθωσε να κατασκευάσει στη Ρωσία, ένα όμοιο βόκιο, την «Υπομονή» με το οποίο εξακολούθησε τα εμπορικά ταξίδια στη Μεσόγειο, στον Εύξεινο και στον Ατλαντικό. Ετόλμησε μάλιστα να προχωρήσει ως την Αμερική, κατόρθωμα εξαιρετικά δύσκολο και επικίνδυνο εκείνο τον καιρό.

Την εποχή αυτή οι Έλληνες ναυτικοί έστερούντο επιστημονικών βιβλίων γραμμένων στη γλώσσα μας. Ο Κεφαλάς όμως που ήταν τέλειος γνώστης της ναυτικής επιστήμης και των κυριωτέρων ευρωπαϊκών γλωσσών, άποφάσισε ν' αναπληρώσει τη σπουδαία αυτή έλλειψη και συνέγραψε την «Θαλάσιον Οδηγίαν» και την «Θαλάσιον Νομοθεσίαν» και συνέταξε τους χάρτες της Μαύρης και Μεσογείου Θάλασσης, που έβρεθήσαν όλα στη Βιέννη το 1817. Έκτος αυτών έγραψε και άλλα δύο ναυτικά συγγράμματα «Περί κατασκευής κάθε είδους γνωρισμένων καραβίων μικρών και μεγάλων και περί των τρόπων και μέσων αρματωσώς των, και Γεωγραφικήν έδησιν του γήινου και θαλάσιου γλωσσίου με γεωγραφικήν καταγραφήν κάθε γνωρισμένου μέρους αυτού». Δυστυχώς όμως, έλλειψαι χρημάτων, δε μπόρεσε να τα εκδώσει.

Έτσι, από πολλές περιπέτειες και ναυάγια διαφόρων επιχειρήσεων, ο Κεφαλάς άποφάσισε να εγκαταλείψει την Εδώπη και να πάει προς αναζήτηση τύχης στην Ασία. Εκεί κατόρθωσε να προσκολληθεί στον Άγγλο άποσταλμένο της Βαγδάτης σέρ Ρίτζ. Έξαφνα έμαθε την έκρηξη της Έλληνικής Έπαναστάσεως και ο πατριώτης Έπανήριος, άκούγοντας το σάλπισμα της, Έλευθερίας, άρχισε να σκέπτεται πως θα μπόρεση να φανεί χρήσιμος στην Ελλάδα. Έγκατέλειψε τον Ρίτζ και πρέ-

βησε για την Πεσία, όπου, άγνωστο πώς, κατόρθωσε να προσκολληθεί στην συμπάθεια και την εύνοια του σάχη Φέτ - Άλη, τον οποίο παρέσυρε και σε πόλεμο εναντίον της Τουρκίας. Ο πόλεμος αυτός άπλησθήσε άρκετές δυνάμεις του Τουρκικού στρατού και συνετέλεσε έτσι πολύ στην εύδοξη της Έπαναστάσεως.

Ο Κεφαλάς κατόπι περιπλανήθηκε σε διαφόρους πόλεις και τόπους της Ασίας, πήγε στάς Ινδίας. Εκεί έπεσε στην τύχη την ιερά πόλη των Ινδιών Μπεναρές, όπου έγνωσε και την περίφημη Έλληνα βραχμάνο και μεταφραστή των Ινδικών Γραφών Δημήτριο Γαλανό. Συγχρόνως συνέλεγε χρήματα ύπερ του άγνωστου, όταν ξαναγύρισε στην Εδώπη, παρέδωσε στους έν Λονδίνο εύρισκομένους Ορλάνδον και Λουιότην. Έγστερη πήγε στην Ρώμη, όπου παρουσιάστηκε στον Πάπα και συνηγόρησε σ' αυτόν ύπερ του άγνωστου. Λέγεται μάλιστα ότι ο Κεφαλάς ύπεσχέθη τότε στο Βατικανόν την ένοση της δοθόδοξου με την Καθολική εκκλησία. Στην Ρώμη, ο Κεφαλάς έβρισκε στην Ιταλική μία περιγραφή της πόλεως Μπεναρές και μία μετάφραση στην άλλη ελληνική γλώσσα των έργων του Ινδού φιλοσόφου Πλάτωνα.

Φεύγοντας ο Κεφαλάς από την Εδώπη, ξαναγύρισε και πάλι το 1826 στα Ινδικά παράλια. Γότε προσέφερε και μ' άλλη μεγάλη υπηρεσία στον Έλληνα: άγόρασε ένα πλοίο, το έξοπλισε μυστικά και άφου συγγένεωσας πλήρη με από τους πιο τολμηρούς και έγγυλους πειρατές των Ινδιών, μπήκε στην Ερυθρά Θάλασσα, όπου ξαναέλασε διαφόρους πόλεις της Αραβίας να του πληρώσουν φόρο ύποταγής. Εβρίσκε όσα πλοία εστάλησαν προς καταδίωξιν του και σκορπίζοντας πίσω τον τρόμο, μπήκε στον Περισκό κόλπο και τρομοκράτησε τον Χαλίφη της Βαγδάτης. Έγινε ο τρόμος των θαλασών της Νοτιοδυτικής Ασίας και στην Εδώπη με θαυμασμό μιλούσαν για τα κατορθώματα του Έλληνος Πειρατού. Η Αγία Δέταζε τότε μία μοίρα στοόλου της να τον καταδιώξει, αλλά ο Κεφαλάς, συγκεντρώνοντας κοντά του και άλλους πειρατές με τα καράβια του, κατόρθωσε ν' άποκρούσει τους Άγγλους και έκαταλούθησε να φορολογη άγρίως τ' άσιατικά παράλια και να μισήσει τα : ελάγη.

Όσο άς μη νομίσω κανείς ότι ο Κεφαλάς είχε γίνει πειρατής για το συμφέρο του ή για να πλουτίσει. Την εποχή εκείνη η Πελοπόννησος στέναζε κάτω από το μαχαίρι των Αράβων του Μπενάρη, ο οποίος ζητούσε, για να συμπληρώσει το έξολοθρευτικό έργο του ενισχύσεις. Και πράγματι ο Μεχμέτ Άλης της Αλγύπτου έτοιμασε μία μεγάλη στρατιά να τη στείλει στην Πελοπόννησο προς ενίσχυση του Μπενάρη. Για να ματαιώσει την άποστολή αυτή ο Κεφαλάς έγινε πειρατής, πράγμα που ξαναέλασε τον Μεχμέτ Άλη να στείλει 25.000 στρατό προς έξασφάλιση των Αραβικών παραλίων και τον Χαλίφη της Βαγδάτης με άλλες 14.000 Κούρδων για να προστατεύσουν την απειλούμενη από τον Κεφαλά Βασίδα.

Κατόπι ο Κεφαλάς, σαν άλγτης άρχισε να διασχίζει την Ασία και την Εδώπη και, αφού έκανε ένα σωρό τυχοδιωκτικά, κατορθώματα, κατέληξε στα 1843 στη Μολδαβία. Κατόπι ξαναβρέ στην Ελλάδα και από εκεί, σκοπεύοντας να πάει και πάλι στάς Ινδίες, μετέβη στην Πολιστία. Μα στη Ναζαρέτ έκαθε κάταμα και αναγκάστηκε ν' αλλάξει έφομολόγιο. Άφου πέρασε την Κύπρο και τη Σάμο έφτασε στην Κωνσταντινούπολη, όπου έδημιουργε έλληνα και Ιταλική τη βιογραφία του με τον τίτλο «Συμβάντο». Στά προλεγόμενα του συγγράμματος αυτού κακίζει το κοινόν που, όπως γράφει, «έλημονόνη άμείως την μνήμη του ανθρώπου έκαυσε όστις εβάνη με κάποιον κροτον εις το μέγα θέατρο του όστις άφηνει τόνομά του εις τους μεταγενέστερους διά τα συγγράμμά του, όστις ανέλαβε τολμηρές και δοξαστικές επιχειρήσεις πολιτικές και στρατι-

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Μία φιλονεικία στέ σαλένι του Σούτσου. — Σκούφος και Πίσσα. — Η πρώτη μονομαχία μεταξύ Έλλήνων. — Τί είπαν οι Βασιλείς.

Μία νύχτα του 1847, τρεις Βαυαροί μεθυσμένοι έγγύριζαν τους δρόμους της Πλάκας τραγουδώντας τραγούδια της πατρίδας τους. Ο τρόπος αυτός της διασκεδάσεως ήταν συνηθισμένος την εποχή εκείνη άκόμη και μεταξύ άξιωματικών και νέων της καλής τάξεως. Άλλα ή γλώσσα των Βαυαρών ήταν άγνωστη στάς Αθήνας. Η πρώτη μεταξύ Έλλήνων μονομαχία, που έπροξένησε ζωνηρή έντύπωσι στη νεοσχημάτιση Αθηναϊκή κοινωνία έγινε κατά το 1847. Ο λιευθυντής της έφημερίδος «Σωτήρ» Σκούφος, νέος ζωηρός και φιλόδοξος αλλά και πολύ μορφωμένος για την εποχή του είχε αναλάβει δημοσιογραφικών άγωνα εναντίον του τότε φρουράργου Αθηνών Πίσσα. Ο πόλεμος αυτός είχε άφορη ένά έπεισοδίο των δυο άνδρων μέσα στο σαλένι του Μιχαήλ Σούτσου.

Ο Πίσσα, δέν άπάντησε στα άρθρα του «Σωτήρος», αλλά μία βραδιά, ένθ ο δημοσιογράφος έγγύριζε σπίτι του, τρία άτομα τον έπληξισαν και τον έδειραν. Ο Σκούφος, την άλλη μέρα, κατήγγειλε με την έφημερίδα του την επίθεσι και την άπέδωσε στον Φρούραρχο. Ναί μεν δέν είχε άναγνωρίσει τα τρία άτομα, διέκρινε όμως ότι φορούσαν στρατιωτικές σκελές. Ήθελε δηλαδή να πη μ' αυτό ότι ήταν στρατιωτες βαλτοί από τον Πίσσα. Ο Ιστορικός της εποχής γράφει τα έξης χαρακτηριστικά :

«Αί επιδόσεις κατά των δημοσιογράφων ήταν συρρίαται. Έπειδή δε αί έφημερίδες έξελάοντο άπαις μόνον ή δις της έβδομάδος, ύπήρχαν περιόδοι κατά τας όποιας τόνον ουχαι ήταν αί επιδόσεις όστε ήμπορούμεν να είπωμεν ότι κάθε μία εξ αυτών άναλογεί προς την έκδοσιν έκάστον φύλλον. Ιδιαίτερος ο Σκούφος του «Σωτήρος» και ο Λεβίδης της «Έλπίδος», εκπροσωπούντες την βιασιότερα δημοσιογραφικήν άντικρίσιν, ήταν οι συχνότεροι ύποσταμεις τας επιδόσεις των άποσιωμένων εις την Κυβέρνησιν ή εις τα πρόσωπα...»

Ο Σκούφος, ύστερ από την επίθεσι, έστειλε στον Πίσσα τους μάρτυρες του. Τα της μονομαχίας άνέλθαν «Μαν ε θ υ ρ α ρ ι σ τ ω ς» (1) να διεξαγάγουν δυο Βαυαροί άξιωματικοί, γιατί κανείς Έλληνας δέν εβρεθη που να γνωρίζει τους ήπιοτους της κωδικίας.

Τρεις μέρες έκράτησαν ή διαπραγματεύσεις. Οι άνιπαλοι έπεμεναν να λύσουν διά των όλων τη διαφορά τους, οι μάρτυρες όμως προσπαθούσαν ν' άπαλλάξουν από την εύθυνη της εισαγωγής ενός ξενικού αίματηρού έθιμου, που δέν ήσαν πως θα το ύποδεχθη ο Έλληνας λαός — ή μάλλον έννοιωσαν ότι θα το ύποδεχονταν άσχημα...

Τέλος, ή μονομαχία άπεφασίσθη και έγινε ένα χειμωνιάτικο πρωί στο Στάδιο, που ήταν τότε έρημο μέρος, και στις χορηγούμενες κερκίδες του έβρισκαν γίδες.

Οι άνιπαλοι έτοποθετήθηκαν σε άπόστασι δεκαπέντε βημάτων και άντήλλαξαν τρεις βολές. Άλλά, είτε γιατί το πρωτοφανές του πράγματος τους είχε κάμει να χάσουν την ψυχραιμία τους, ή σφαίρες έπήγαν μακριά, άφου έκοψαν λίγα φύλλα από τα γύρω δέντρα. Οι δυο Βαυαροί, μετά τον τρίτο πυροβολισμό, έπλησίασαν τους άνιπαλους και έπρότειναν συμφιλίωσι :

— Έλάτε τώρα, έσεις ντώστε κέρια. Καλό άνθρωπο έσεις, πάλι είσαστε... Να ντισκεντάσουμε όλοι μαζί... Πρόζιτ !...

Έδωσαν πράγματι τα χέρια, άνέβηκαν στ' άμάξι όλοι, και έπήγαν στο Βιναρέζιου μοναδικό τυθωπωλείο, κοντά στο Βοτανικό, όπου έγλήντησαν Έλληνοπληρώς ως στο βράδυ.

Έν τούτοις, το πράγμα έγινε γνωστό στην πόλι και έπροξένησε δυνατόν συγκίνησι. Την άλλη μέρα ή βασιλίσσα Αμαλία και ο Όδων έκάλεσαν τον Πίσσα στα Άνάκτορα και του έκαμαν ζωνηρές παρατηρήσεις.

Κατόπι ο Κεφαλάς, σαν άλγτης άρχισε να διασχίζει την Ασία και την Εδώπη και, αφού έκανε ένα σωρό τυχοδιωκτικά, κατορθώματα, κατέληξε στα 1843 στη Μολδαβία. Κατόπι ξαναβρέ στην Ελλάδα και από εκεί, σκοπεύοντας να πάει και πάλι στάς Ινδίες, μετέβη στην Πολιστία. Μα στη Ναζαρέτ έκαθε κάταμα και αναγκάστηκε ν' αλλάξει έφομολόγιο. Άφου πέρασε την Κύπρο και τη Σάμο έφτασε στην Κωνσταντινούπολη, όπου έδημιουργε έλληνα και Ιταλική τη βιογραφία του με τον τίτλο «Συμβάντο». Στά προλεγόμενα του συγγράμματος αυτού κακίζει το κοινόν που, όπως γράφει, «έλημονόνη άμείως την μνήμη του ανθρώπου έκαυσε όστις εβάνη με κάποιον κροτον εις το μέγα θέατρο του όστις άφηνει τόνομά του εις τους μεταγενέστερους διά τα συγγράμμά του, όστις ανέλαβε τολμηρές και δοξαστικές επιχειρήσεις πολιτικές και στρατι-

«Υστερ από τόσες και τόσες τυχοδιωκτικές περιπέτειες ο Κεφαλάς σε βαθύ γήρας και μεγάλη πενία κατέληξε στη Θεσσαλονίκη όπου και πέθανε το 1850.

ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Ο Σκιαθίτης συγγραφέας και ή έορτή του Παρνασσού. Η έκπληξις της κυρίας Αρ. Κουρτίδου. Η πρότασις μιας Αλεξανδρινής κυρίας. Ένας έρωσ του Παπαδιαμάντη που του ράγισε για πάντα την καρδιά.

Μερικά άγνωστα ανέκδοτα από τη ζωή του Άλεξ. Παπαδιαμάντη είνε άρκετά περίεργα και χαρακτηριστικά της ιδιορρυθμίας του μεγάλου μας διηγηματογράφου.

Κάποτε μία έπιτροπή λογίων, ύπο την προεδρεία του πρόχρηστου Νικολάου άπεφάσισε να δώση φιλολολική γιορτή προς τιμήν του. Φυσικά έκάλεσαν και τον Παπαδιαμάντη, αλλά ο έρημντης της Δεξαμενής δέν ήθέλησε με κανέναν τρόπο να παρυστή. Η γιορτή έν τούτοις έγινε στον «Παρνασσό» όπου διάφοροι λογιοι έπλεξαν έγκώμια για το έργο του, δυο κυρίες εδιάβασαν διηγήματά του, άπηνγέληθι μία συγκινητική φδή του, κ.λ.π. Άλλ' ο Παπαδιαμάντης, όπως είπαμε, έλειπε.

— Άχ, πως θα ήθελα να τον γνωρίσω, έλεγε ή κυρία Κουρτίδου στο σύζυγό της, τον γνωστό λογιο.

Έγστερ από λίγη ώρα, όταν το ζεύγος Κουρτίδου έπέστρεφε σπίτι τους, έκεί στην πλατεία Κολωνακίου είδαν ένα φτωχοντυμενο γέρο ν' άγοράζει μήλα από ένα μανάβικο. Ο κ. Αρ. Κουρτίδης άνεσπίρησε και δείχνοντάς τον στη γυναίκα του, έλεε :

— Νά, αυτός είνε ο Παπαδιαμάντης !...

— Αυτός ; ! Αδύνατον !

Άλλ' ο Παπαδιαμάντης, γιατί αυτός ήταν πράγματι, έκατάλαβε ότι γινότανε λόγος γι' αυτόν έλπνευσε να έξαφανισθή...

Κατά το Δεκέμβριο του 1900 ο ποιητής κ. Στέφ. Δάργης — νεαρότατος συντάκτης της «Ακροπόλεως» τότε — έλαβε έντολή από τον άσημνιστο Γαβριηλίδη να συναντήσει τον Παπαδιαμάντη και να του παραγγείλ ην διήγημα για το Χριστουγεννιάτικο φύλλο. Ο συνάκτης βρήκε τον Παπαδιαμάντη στη Δεξαμενή κάτω από ένα δέντρο, βυθισμένον στη ρέμβη του, και του διέβρασε την παραίλησι του διευθυντού του. Έγστερ από κίποιο διαταγμό, ο διηγηματογράφος έρωτή.

— Είπε τίποτα για... χρήματα ο κ. Γαβριηλίδης ;

— Ναί, μου έλε να πάρω από το ταμείο 10 δραχμάς και να σά τις δώσω, όταν παραλάβω το διήγημα.

Νέος διαταγμός του Παπαδιαμάντη, ο οποίος τέλος έλε :

— Αίγα είνε... Τούλάχιστον 15 έπρεπε να σάς δώσω... Όχι γιατί άξιζον τα γραφόμενά μου, αλλά γιατί τόσα μου χρειάζονται για να κάμω Χριστουγεννιά !...

Ο κ. Γω. Ζερβός διηγείται ότι μία Αλεξανδρινή κυρία πλουσιωτάτη χήρα, από θαυμασμό στο διηγηματογραφικό έργο του Παπαδιαμάντη, έκίνησε και ήθε στάς Αθήνας να τον γνωρίσει και προσωπικά. Σε κάποιο σπίτι που έγινε ή γνωριμία, ή εύγενική κυρία τόσο έθελξε από την κομψότητα του Παπαδιαμάντη, ώστε του υπέβαλε καθαρά την πρότασι να τον κάμνη σύζυγό της.

Συγκινημένος ο Παπαδιαμάντης, άπήντησε, «Σας εύχαριστώ πολύ, κυρία μου, αλλά για μένα δέν είνε πια καιρός να κάμω αίλογεννα...»

Την εχαιρέτησε κατόπι και έφυγε...

Είνε γνωστόν ότι ο Σκιαθίτης συγγραφέας, στην πρώτη του νεότητι, είχε άγαπήσει με πάθος μία κοπέλλα συμπατριώτισσά του, ή οποία πέθανε. Από τότε δέν ήθέλησε ν' άνοίξη την καρδιά του σε άλλον έρωτα. Το αίσθημα αυτό, το άγνότατο, διαφαίνεται μέσα σε διάφορα διηγήματά του, και πρό πάντων στο «Ο λ ό γ υ ρ ο σ τ η Α έ μ ν η».

Στο άλλο φύλλο θα σάς διηγήσουμε ένα ακόμη τραγικώτατο ανέκδοτο του άλημονήτου Σκιαθίτου διηγηματογράφου.

Ο Παλιός

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Ο ΕΡΩΣ

— Η άγάπη και ο μόσχος εύκολα φανερώνονται. — Ο άνδρας είνε ή φωτιά, ή γυναίκα το σπύλο και ο διάβολος έκείνος που φούσει τη φωτιά και την ανάβει. — Η ύπομονη είνε μία από τις πιο δύσκολες τέχνες. Η γυναίκες δε μπόρουν να την μάθουν, αλλά την διδάσκουν. — Πέφτω να κοιμηθώ πάντοτε απενοχοποιημένος γιατί σκέπτομαι πως ο Άδάμ παντρεύτηκε στον ύπνο του !...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

ΤΟΥ HUGH CONWAY

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

"Ακουγα να βγαίνει από τα σβυμένα χείλη της μια συνεχής επίκλησις, τότε αγγλικά και τότε ιταλικά, προς κάποιον τον οποίον άγαπούσε. Επικαλείτο τον Άντονι, και του έλεγε μέσ' τον ήχο της να δυοπιστή προς τον Μακάρι.

Έντονα με έβλεπε με βασάνιζαν τα λόγια του κακούργου. "Ενοιαθα ότι το άτιμο ψέμμα του ως τη στιγμή που θα βεβαιώνουν ότι πράγματι ήταν ψέμμα, θα μου έτρωγε την καρδιά.

Πώς θα μάθαινα την αλήθεια;...

Δεν ύπνησαν στον κόσμο παρά δυο άκομη πρόσωπα, τα όποια ήξεραν την ιστορία της Παυλίνας, ο Τζένερι και η γρηά Τερέζα. "Η Τερέζα είχε εξαφανισθεί κι' ο Τζένερι βρισκόταν στη Σιβηρία.

"Όλα τα γεγονότα που προηγήθηκαν του γάμου μου μου έρχόντουσαν στο μυαλό: η σπουδή με την οποία ο Τζένερι ήθελε να παντρεύη την άνιμιά του, η επιθυμία του να την εφορτωθώ.

Αυτές η ιδέες μ' ερεθίζαν σε τέτοιο σημείο ώστε να φαίνομαι σά μισοτέλλος.

Είχα βγει να πάρω τον αέρα μου και περπατούσα στη λεωφόρο. Δυό σχέδια πρόβαλλαν στο μυαλό μου. Το ένα ήταν να πάω να συμβουλευθώ τον πιο περίφημο φρενολόγο γιατρό για να μάθω αν έμενε καμιά έλπις θεραπείας της Παυλίνας: το άλλο ήταν να πάω στο σπίτι της όδου "Οράς όπου έγινε η δολοφονία και να το εξετάσω από πάνω ως κάτω στο φως της ημέρας.

Έπηγα στο γιατρό. Του τα είπα όλα, έκτος φυσικά της άτιμου συκοφαντίας του Μακάρι. Δεν μπορούσα να τον μπάσω στην περικοπή της Παυλίνας χωρίς να του τα πω όλα. Κατώρθωσα να τον κάνω να ενδιαφερθώ πολύ, αν και σε πολλά μέρη της άρρηγής μου διέκρινα ένα χαμόγελο άπιστίας στα χείλη του. Είχε δει και προηγουμένως την Παυλίνα και, καθώς μου έλεπε, η σημερινή της κατάσταση δεν τον έρομαζε και τόσο.

"Άφησα έπειτα το γιατρό και πήγα στο πρακτορείο που είχε ανάλαβει να νοικήσει το σπίτι της όδου "Οράς. Εκεί, έμαθα ότι την έκοχη του εγκλήματος, το σπίτι κατοικείτο για κάμποσο καιρό από έναν Ιταλό, του οποίου είχαν ξεχάσει το όνομα. Έπειδή είχε προπληρώσει το νοίκι δεν έζησαν πληροφορίες γι' αυτόν. Το σπίτι είχε μείνει από τότε ξενοκισμένο.

Τίποτε το ξεχωριστό δεν ύπηρχε σ' αυτό, έκτος του ότι ο ιδιοκτήτης το νοίκιαζε σε τιμή την οποία πολλοί είρσκαν ύπεροχη.

Είπα πως ήθελα να το δω και μου έδωσαν τα κλειδιά έπέρασα το άπόγευμα έρευνώντας και την πιο παραμικρή γωνία του, μα οι όκοποι μου έμειναν χωρίς άμειβή, γιατί δεν κατώρθωσα ν' ανακαλύψω τίποτε. Δεν ύπηρχε σ' αυτό το σπίτι κανένα μέρος όπου μπορούσαν να είχαν κρύψει το πτώμα.

Δεν είχε ούτε κήπο για να το θάψουν σ' αυτόν. Έπείστερα τα κλειδιά λέγοντας ότι το σπίτι δεν μου έκανε.

Κάθε μέρα που περνούσε και το μαρτύριό μου μεγάλωνε. Μία φαρμακερή άμφιβολία με βασάνιζε άδιάκοπα. Τέλος ένα πρωί μου άνάγγειλαν ότι η Παυλίνα ήταν πιά έκτος κινδύνου, ότι έρχονταν στον έαυτό της.

Στον έαυτό της; Τι έσήμαινε αυτό; "Ότι θα την ξανάβλεπα όπως την είχα γνωρίσει άλλοτε ή όπως ήταν τη νύχτα της δολοφονίας; "Η καρδιά μου χτυπούσε πολύ δυνατά όταν πλησίασα στο κρεβάτι της. Άδύνατη, εξατλημένη χωρίς δυνάμεις για να κινηθώ και να μιλήσω άνοιξε τα μάτια της και με κοίταξε. Το βλέμμα της έξέφρασε άμέσως μία κατάπληξη σά να μη με είχε δη ποτέ, μα συγχρόνως μου φανέρωνε ότι το λογικό της ξαναγύριζε.

Δεν μ' άναγνώρισε καθόλου. Συνέβη αυτό που είχε προβλέψει, ο γιατρός. Φάνηκε σάν ξένος στα όφρα της τα μάτια τα όποια τα ξανάκλεισε κουρασμένη. Έβγηνά από το δωμάτιο γεμάτος δάκρυα. Στην καρδιά μου μερδεύονταν η χαρά και ο πόνος, η έλπιδα και η άνησυχία.

"Εάφρα το βλεφρό ψέμμα του Μακάρι μου ξανάρθε στη διέμηση κι' άρχισε να με βασανίζει. Μου φαινόταν σά να τ' άκούω να φωνάζει: "Σου είπα την αλήθεια! Έσένα δεν σου άρέσει να την πιστέψης, μα αυτή εινε η αλήθεια! Δεν γίνεται ποτέ έτσι ένα εγκλημα χωρίς άφορητή!

Κ' έτσι όταν ήρθε πιά η στιγμή την όποια είχα τόσο επιθυμεί, σαι, την όποια είχα όνειρευθεί, όταν το λογικό ξαναγύρισε στην άγαπημένη μου φτωχή Παυλίνα, το καταραμένο αυτό ψέμμα έννοια σά μ' έκηιδενίει, να με συντρίβη, να καταστρέφει τη χαρά μου.

"Επρεπε να μάθω. Πώς όμως; Μπορούσα να ρωτήσω την Παυλίνα; Θα μπορούσα να ύπολογίζω σε μιάν άπάντηση εκ μέρους της; Και άκόμη η άπάντησή της αυτή θα με καθήσυχζε; "Ό! αν κατώρθωνα να δω τον Τζένερι! "Ήταν ίσως γι' αυτό κακούργος, μα άσφαλως δεν ήταν της ίδιας ράτσας με το Μακάρι.

"Υπό το κράτος όλων αυτών των σκέψεων, κατέληξα σε μία έξωφρενική άπόφαση. "Όταν κινδυνεύει κανένας ή ζωή καταλήγει στα άκρα. Έμένα κινδύνευε κάτι παραπάνω από τη ζωή μου: κινδύνευε ή εύτυχία και ή τιμή ή δική μου και άκόμη και της Παυλίνας.

Γι' αυτό άποφάσισα να πραγματοποιήσω το τρελλό μου σχέδιο. Θα πήγαινα στη Σιβηρία και με κάθε τρόπο θα προσπαθούσα να βρω τον Τζένερι για να μάθω άπ' αυτόν την αλήθεια!

VI

ΕΙΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΝ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

"Επρεπε να διασχίσω όλόκληρη την Εύρώπη, τη μισή Ασία μόνο και μόνο για να συνομιλήσω λίγα λεπτά με ένα Ρώσο πολιτικό κατάδικο! "Ενα τέτοιο σχέδιο φαίνεται τρελλό και άσχετο, άποφάσισα να το πραγματοποιήσω. Το χρέμα, που εινε το σπουδαιότερο πράγμα σ' αυτές τις περιστάσεις, το είχα άφθονο και θα το σκορπούσα άσυλλόγηστα.

Επίσης μία συστατική επιστολή προς τον πορτοβέτη της Άγγλίας στη Πετρούπολη μου έξαφάριζε κάθε προσοασία και ύποστηρίζε των Ρωσικών όργων.

Άπό το άλλο μέρος η καλή μου Σούζη μου ύποσχέθηκε να μορφοθώ κατά γράμμα προς τις όδηγίες που της άφησα: μόλις ή κατάσταση της Παυλίνας έβελτιώνετο άρκετά, θα την έπηναι σε μία λουτρόπολη. Τίποτε δεν θα της έλειπε, θα ίκανοποιούσε και τη παραμικρή της επιθυμία.

"Αν ή περιέργειά της έκινείτο και ζητούσε να μάθω πως βρισκόταν στο σπίτι μου, ή Σούζη θα της έλεγε ότι ένας συγγενής, ταξιδεύοντας στην Άγγλία, την είχε έμπιστευθεί στις φροντίδες της. Εφόσον δε θα θυμόταν τα γεγονότα των τελευταίων μηνών, θα την άφηνε ν' άγνοη το γάμο της μαζί μου.

"Η Σούζη όφειλε να μου γράφει στην Πετρούπολη, στη Μόσχα και σε άλλες πόλεις της Ρωσίας όπου λαγνιότα να σταθώ.

Την έτοιμένη ελογάριαζα να ρώγο. Το διαβητήριό μου είχε ύπογραφεί, ή άποσκευές μου ήταν έτοιμες, όλα ήταν εν τάξει.

Για μία στιγμή θέλησα να δω την Παυλίνα. Ίσως αυτή να ήταν ή τελευταία φορά. Καθώς πληροφόρηθηκα ότι κοιμόταν, άνέβηκα άδωροφα τη σκάλα και μπήκα μέσα στην καμαρά της. "Ορθος μπροστά στο προσκεφάλι της γέμιασε με την ελπίδα της τα μάτια μου και την καρδιά μου. Το κεφάλι της άναπαύονταν στο μαξιλάρι και ή κανονική της άναπνοή άναρμόκωνε έλαφρά το στήθος της. Μου φάνηκε όφρα σάν άγγελος. Θα όραζόχουν έκείνη τη στιγμή, ότι εινε ή άγνωτέρα των γυναικών. Και όμως έφευγα σ' λίγο για τη Σιβηρία.

"Όταν έφτασα στην Πετρούπολη μου είπαν ότι θα εύρισκα πιά έμπόδια στην πραγματοποίηση του σχεδίου μου, μα έπειδή ή ύποθεσίς μου έστρεφότο όλοσδιόλου πολιτικού χαρακτήρος και έπειδή ή συστατικές μου επιστολές προήρχοντο από ύψηλά πρόσωπα, ίσως να κατώρθωνα να ύπερπηδίσω τα έμπόδια αυτά.

Με ρώτησαν ποιος ήταν ο έξοριστος. Τους άπάντησα ότι ήταν ένας Ιταλός, ένας συνωμότης. Δεν ήμουν τόσο άπερίσκεπτος ώστε να φανταστώ ότι είχε άναμειχθεί στην ύπόθεση για την όποια έξορίστηκε με το όνομα Τζένερι. Και πράγματι στους καταλόγους των έξοριστών, δεν ύπηρχε πουθενά γραμμένο το όνομα αυτό. Μα αυτό πάλι μ' ένδιέφερε, ή άστυνομία θα κατώρθωνε χωρίς άλλο να τον ανακαλύψει.

Το διαβητήριό με το όποιο μ' έφοδίασαν μου επέτρεπε να ταξιδεύω ως τα τελευταία όρια του Κράτους του Τσάρου στην Ασία, αν αυτή ήταν ή επιθυμία μου.

(Άκολουθεί)

ΠΡΟΣΕΧΕΣΤΑΤΑ

ΣΤΟ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ"

"Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ..."

Τό πλέον κίσηματικόν, τό σπαρκατικώτερον και γρηγορώτερον των μυθιστορημάτων.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΦΑΡΟΥ

ΤΟΥ G. DE LYS

"Η Μαριβόν ήταν μοναχοκόρη του Γκιουέν, του αρχιψαρά του Πλουμανάκ. "Απ' τον καιρό που πέθανε ή μάνα της φρόντιζε αυτή για το νοικοκυριό και μ' όλο που ο πατέρας της έλειπε τον περισσότερο καιρό και την άφηνε μονάχη, ποτέ δεν άκούστηκε το παραιοκρό εις βάρος της. Γιατί ή Μαριβόν ήταν σερνή κοπέλλα και καλή κι' όλοι την άγαπούσαν.

Έκείνη την ήμερα άφού έκολλάρισε το τουλίνο κάλυμμα που θα σφρούσε την έπομένη στην έορτή της Παναγίας, βγήκε στο περιβάλλον να μαζέψη χόρτα. Καθώς γύριζε να μη στο σπίτι είδε το Μάριο τον Καστάλντε, που ήταν στην ύπηρεσία των φάρων μαζί με τον άρρεβονιστικό της το Γκιρέκ, να την παραμονεύει.

— Μα την πίστη μου, της έλεε ο Μάριος, ήμουν έτοιμος να γυρέσω να με μεταθέσουν από δω. Μ' άπό ότε που σ' έγνωρίσα Μαριβόν, δεν μου μένει καρδιά να φύγω...

"Η Μαριβόν έκοίνωσε το κεφάλι της και άπάντησε: — Γιατί; Δεν έξερεις πως μ' έχουν άρρεβονιάσει με το Γκιρέκ.

— Έξω πως ο πατέρας σου θέλει να σου τον δώση. Μα έσύ πως μπορείς να δεχθής για πάντα μ' έναν άνδρα που δεν έξερει ούτε να μιλήση! Μαριβόν, Μαριβόν, φύλαξε τον έρωτά σου για μένον που θα ξέρω να τον χαρεί και να τον νοιώσω.

"Η Μαριβόν άκούοντας τα φαρμακερά αυτά λόγια του, του άπάντησε ταρταμένη: — Είμαι άρρεβονιασμένη με τον Γκιρέκ, από τα παιδικά μου χρόνια. Αυτή ήταν ή επιθυμία όλων των δικών μου.

— Δεν μπορεί ποτέ μία νέα καρδιά να σλαβώνεται με τις άποφάσεις των γέρον. "Ο έρωτας εινε έλεύθερο πουλί, της άπάντησε τότε ο Μάριος.

— "Ό! άναστένιζε ή Μαριβόν, έξορετε να έτε όφρα λόγια, κ. Μάριε. Άλλά κάτι μου λέει μέσα μου ότι δεν κάνω καλά που κάθομαι και τ' άκούω... Και όπου νάνε θα γυρίση ο πατέρας και το φαί δεν θάνε έτοιμο... Άντίο, λοιπόν.

Κ' έφυγε γρήγορα άλαφρή σά ζαρκάδι.

"Ο Μάριος χαμογύλασε πονηρά, και άπομακρύνθηκε σφυρίζοντας έναν εύθυμο σκοπό.

"Ο Μάριος δεν άργησε ν' άπελπιστή ότι με τα λόγια δε θα μπορούσε ποτέ να κατακτήση τη Μαριβόν. Τότε στην καρδιά του γεννήθηκε ένα άγριο μίσος έναντίον του ανθρώπου αυτού που γινόταν έμπόδιο στην εύτυχία του.

"Όταν ήρθε ή δεκαπενθήμερή που είχαν κι' οι δυο μαζί ύπηρεσία στο Φάρο της Τριανγκόξ, ο Μάριος είχε πάρει πιά την άπόφασή του. Σ' αυτή την έρημιά που άνθρώπων αυτή δε θα μπορούσε ν' άκούση τους βόγγους του θανάτου, θα σκότωνε το σύντροφό του και θα έλεγε κατόπι πως σκοτώθηκε κατόπι ενός τυχαίου δυστυχήματος. Κύριος τότε το πεδίο θα μπορούσε να παντρευτή τη Μαριβόν και να δη έκκληρούμενα τα όνειρά του...

Άπό την πρώτη νύχτα, όταν άνέβηκε για τη βάρδια του, ένδ ο Γκιρέκ πήγε να κοιμηθώ, σκεπάζοντας πός ο ύπνος του παράδεινε δίχως άντίσταση τον έχθρό του. Δεν ήταν τάχα κατάλληλη στιγμή για να τον σκοτώση; Μ' ένα σφυρί θα του χτυπούσε με δύναμη το κεφάλι κι' ύστερα θα έλεγε πως έπεσε άπ' τη σκάλα του φάρου κι' έμεινε ξερός.

Μα έκείνη τη νύχτα ή θάλασσα ήταν άγρια, κι' ο άνεμος λυσσομαίνοσε. Και ή σκοτεινή ψυχή του Μάριου σφίχτηκε από έναν τρόμο που τον παρέλυε. "Η ιδέα πως μπορούσε να μείνη όλοσδιόλου δυο πόν τον παρέλυε. "Η ιδέα πως μπορούσε να μείνη όλοσδιόλου δυο πόν τον παρέλυε. "Η ιδέα πως μπορούσε να μείνη όλοσδιόλου δυο πόν τον παρέλυε.

Δεν ήταν άλλως δε πιο φρόνιμο, να έτοιμάση από πριν την άφήγηση του δράματος, να καθορίση όλες τις λεπτομέρειες μήπως και την πάση σε καμιάν άπροσδόκητη έφωτιση που θα του έκαναν: Για πιά άσφάλεια θα συνέτασσε ένα είδος έκθεσος για τη δηθεν πάωση του συντρόφου του, θα έζύγιαζε, κάθε του λέξη και θα την άποστήθιζε άπ' έξω...

Δώδεκα μέρες ο Μάριος έδειχνε στο σύντροφό του έξαιρετική έγκαρδιότητα. "Όταν όμως έμενε μονάχος, κατέστρωνε το εγκλημα του και έγραφε το παραμύθι του δηθεν άτυχήματος. "Η δεκαπενθήμερή της ύπηρεσίας τους πλησίαζε σά τέλος. "Η ήμερα της έκθέσεως του καταχθονίου σχεδίου ήρθε. Για τελευταία φορά ο Μάριος έδιάβαζε το παραμύθι του, το έμαθε λέξη προς λέξη και έπειτα, άποφασισμένος να εξαφανισθή κάθε ίχνος του εγκλήματος του, άρχισε να έσκιζή το χαρτί. "Αφαφα όμως άκούστηκαν βήματα πίσω του. "Ήταν ο Γκιρέκ που κατέβαινε άπ' το φάρο. Γρήγορα γρήγορα μήπως τον δη και του κινή ή περιέργεια έκανε μάλα να χερόγραφα και να πέταξε μέσα στο σβυστό φορτίο που χρησίμευε για να ψήνουν το φαί τους: οι φαρμακάρες. Έπειτα χωρίς να μιλήση στο σύντροφό του, άνέβηκε τη σκάλα για να πάη στη βάρδια του...

Γρημίστηκε από το άνογμα της καμπίνας στην σκάλα...

Οι όρες περνούσαν, ή νύχτα προχωρούσε. Εκεί ψηλά, μ' ένα σφυρί στο χέρι, ο Μάριος παραμόνευε. Σε λίγο άκούστηκαν τα βήματα του Γκιρέκ που έρχονταν να τον άντικαταστήση...

"Ενα ρίγος πάγωσης το Μάριο. "Άπλωσε το χέρι του σε μία μουσκάλα κονιάκ και ρούφηξε μία γουλιά.

Έκείνη τη στιγμή άπ' το άνοιγμα της πόρτας φάνηκε το κεφάλι του Γκιρέκ. "Ο Μάριος άμέσως σήκωσε το σφυρί του και το κατέφερε με τόση δύναμη που ή όρη έκανε νύστοχηση το χέπημα. "Η λαβή του σφυριού έχτύπησε στο πρεβάκι και με το τράνταγμα άπεσάσθη το σίδερο που τινάχτηκε κι' έπεσε κάτω στις πλάκες. Μ' έκπληξη ο Γκιρέκ έγύρισε τα μάτια του, είδε το Μάριο καταικτιγμένο από λύσσα να όρμη έναντίον του. "Ενόμιζε ότι είχε αϊφνίδια τρελλαθώ!

Στηρίζόμενος με δυσκολία στο στενό μέρος όπου τον περιόριζε ο Γκιρέκ κατώρθωσε να έλευθερώση τα χέρια του, να τα άλώση και να σπασώση το Μάριο άπ' τους καρπούς. "Ο άλλος έκανε ένα κίνημα ύποχωρήσεως. "Ο Γκιρέκ έσπελλήθη, τον έσπρωξε με δύναμη και μ' ένα πήδημα πέτυχε να άνεβή άπάνω. Οί δυό άντρες τότε βρέθηκαν πρόσωπο με πρόσωπο μέσα στην καμπίνα του φάρου, του όποιου το έκτυφλωτικό φως έφώτιζε το τρομερό μίσος του Μάριου και την όδυνήρη κατάπληξη του Γκιρέκ.

Άλλά ο Γκιρέκ δεν πρόλαβε να λάβη στίσιον άμύνης, ο Μάριος τον άρπαξε από το λαιμό κι' έμπηξε τα νύχια του μέσ' στις σάρκες του. Με μιάν άπελπισμένη προσπάθεια ο Γκιρέκ μπόρεσε να συγκεντρώση όλες του τις δυνάμεις που άρχισε να νοιώθη ότι δεν έκαταλείπουν και κατέφερε τις γροθιές του πάνω στο στήθος του Μάριου...

"Αμέσως ένας ύπόκοφος κρότος άκούστηκε πάνω στο σκαλοπάτι. Το δυνατό χτύπημα του Γκιρέκ άναποδογύρισε το Μάριο που γρημίστηκε από τ' άνοιγμα της καμπίνας στη σκάλα.

Με μία λάμπα στο χέρι ο Γκιρέκ κατέβηκε με προφύλαξη. Στα τελευταία σκαλιά το άκίνητο σώμα του Μάριου του έφραζε το δρόμο. Με μάτια όρθάνοιχτα που είχαν διατηρήσει όλη την έκφραση ενός λυσσώδους μίσους, ο Μάριος κοιτόταν μέσα σε μία λίμνη αίματος με το κεφάλι άνοιγμένο στη μέση.

"Ο Γκιρέκ έσκυψε, άνασήκωσε τον έχθρό του και τον άνέβασε με πολλή δυσκολία πάνω στην καμπίνα του φάρου. Εκεί μέσα στο δυνατό φως, τον έξαπλωσε και άρραστήρη την καρδιά του. Δέ χτυπούσε πιά! "Ο Μάριος ήταν νεκρός!

Ένας κρύος ιδρώς έβγηνε στα μηνίγγια του και μπροστά σ' αυτό το πτώμα τον έπιασε θάναση τρομάρα. Κ' έπρεπε να μείνει ως το άλλο μεσημέρι, που θα έρχόταν ή βάρδια από το Πλουμανάκ να τους άντικαταστήση, πιά στην νεκρή σύντροφό του! Έδωκε την όση όση όρεση έφραση έσπελλής του που θα τον περιέμενε άφριο στο μολο να πήρε θάρος. Άλλά άμέσως ή ψυχή του σά να πήρε θάρος. Άλλά άμέσως μια άλλη σκέψη φοβήρη τον επάγρυπο. Τι θα έλεγε για το θάνατο του Μάριου; Και ποιος θα τον έπίστευε ότι τον έσπρωξε άμυνόμενος και σκοτώθηκε; Μή τάχα όλος ο κόσμος στο Πλουμανάκ δεν άρχισε να ψιθυρίζει τελευταία ότι ο Μάριος έκανε τα γλυκά μάτια στη Μαριβόν; Μή τάχα ο Γκιρέκ...

Κι' όλοι τώρα δε θα φανταστούνε ότι σκότωσε το σύντροφό του από έλεια; "Ό! Θεέ μου!

Εάφρον μέσ' στην καμπίνα σά να κινήθηκε το πτώμα. Τα τρομαγμένα μάτια του Γκιρέκ που άπόφευγαν να το κοιτάξουν, έγύρισαν μηχανικά κι' είδαν το πρόσωπο του νεκρού νάχη πάρε μιάν έκφραση σαρκασμού. "Ο Γκιρέκ άρχισε να τρέμει. Ένα πρόσωπο που άλλαζε έκφραση δεν μπορεί να είναι το πρόσωπο πεθαιμένου ανθρώπου. Μ' ένα πήδημα έπρεξε στη σκάλα, κατέβηκε σάν διαπονημένος κι' έφτασε στη καμπίνα που χρησίμευε για κρεβατοκάμαρα των φυλάκων. Έβλεπε από μέσα, έσφοδρως όλα τα έπιπλα του δωματίου πίσω από την πόρτα, κι' έπεσε χύμο ύποκρίζοντας: Φεύγα! Φεύγα! Μην σμύνης έδω...

Το μεσημέρι της άλλης μέρας όταν ήσαν οι άντικαταστάτες του Μάριου και του Γκιρέκ, βρήκαν μέσα στο Φάρο της Τριανγκόξ ένα πτώμα κι' ένα τρελλόν. Και μόνο άπ' τα χερόγραφα που βρέθηκαν μέσα στο σβυσμένο φορτίο, μπόρεσαν να καταλάβουνε τι δράμα είχε γίνει τη νύχτα έκείνη...

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εις καλήν τιμήν καλαϊά, μεταχειρισμένα βιβλία διαφόρου ύλης και όλόκληρη βιβλιοθήκη. Επίσης ζητούνται σώματα ή τεύχη φιλολογ. γαλλ. περιοδικών και βιβλίων. Αγοράζονται άκόμη έργα ζωγραφικής, άγιογραφίας βυζαντινής και καλαϊά κομψοτεχνήματα. Είδοποιήστε ή γράψατε στα γραφεία μας, Λέκκα 7.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΡΨΙΛΑΡΥΓΓΙΑ

ΠΑΣΑΤΕΜΠΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

Τὸ στραγάλι καὶ ὁ πασατέμπος. — Ἐνὰς στίχος τοῦ Ἀριστοφάνους. — Τὰ Σέν-Σέν καὶ τὰ φιλιὰ τῶν Ἀτθίδων. — Τὸ Μασεστράνιον δηλητήριο. — Ἡ καραμέλλες τῆς Τσαρκίης Ρωσίας. — κ.λ.π.

Ἀρχαιοτάτη εἶνε ἡ συνήθεια τοῦ τραγανίσματος τῶν «τρωγαλίων», στραγαλίων καὶ τοῦ πασατέμπου. Στίς συναναστροφάς, στὰ θέατρα, στὸν περίπατο οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐρροκάνιζαν καβουριοποιμένα ρεβίθια καὶ ὅπως τὰ σημερινὰ παιδιὰ, ἐτοί καὶ τὰ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σωκράτους, τὰ πετοῦσαν ἑνα-ἑνα ψηλά καὶ τὰ ὑποδέχονταν μὲ ἀνοιχτὸ στόμα. Κάποτε μάλιστα ἕνα «μεριάκιον» ἐπνίγηκε ἀπὸ στραγάλι πού τοῦ κάρησε στὸ λαιμό, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ἀριστοφάνης:

«Τρώγων ἐρεβίνθους ἀπεπνίγη κεφουγμένους.»

Ἐτρώγων λοιπὸν ἄλλωρὰ στραγαλῖα καὶ πασατέμπο οἱ πρόγονοί μας, ἀσποὶ καὶ πληβεῖοι, δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι, φιλόσοφοι, συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχναι.

Ἡ συνήθεια αὕτη ἐφάσσε καὶ σὲ μᾶς διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Κατὰ τὰ χρόνια μάλιστα τοῦ Ὁθωνοῦ ὁ στραγαλιτζής ἦταν ἴσως ὁ μόνος ἀντιρρόστος τῆς ἱεροκλαστικῆς στῆ φτωχῇ Ἑλλάδι. Στίς περιήγημας βε γ κ ε ρ ε ς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ παπποῦδες μας καὶ ἡ γιγιάδες μας μὲ στραγαλοκούφετα καὶ σταφίδες ἐγλάδωναν τὸν οὐρανίσκο τους.

Τὸ πασατέμπο ἦρθε — ἡ μάλλον ἀνέβησε — ἀργότερα, μὲ τὴν εἰσαγωγή τοῦ... σιδηροδρόμου στὴν Ἑλλάδα. Κυρίως πουλιότανε στὸν σταθμόν:

— Πάρτε πασατέμπο, κύριοι, γιὰ τὸ ταξίδι!...

Τοῦτο ἐθεωρήθη πρόδος τῆς χώρας. Τὸ καυμένο τὸ στραγάλι ἐνοίωσε κλονισμό. Παρὰ λίγο νὰ ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τὸ θρίαμβο τοῦ καινούριου θεοῦ, τοῦ πασατέμπου. Εἶχε ὁμως τὸ ἀρχαῖο πνεῦμα μέσα τοῦ καὶ ἐπέζησε.

Ὁ πασατέμπος ἐκυρίαρχε γιὰ χρόνια στὴν προτίμησι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τέλος, ἦρθε καὶ αὐτοῦ τοῦ ἡσυχίου νὰ χάσῃ τὰ πρωτεῖα. Μιὰ χρονιά, Κινέζοι ἐμποροὶ ἐστειλαν στὴν Εὐρώπῃ τὰ «Σέν-Σέν». Τ' ἀρωματικά αὐτὰ μαῦρα πραγματεῖα ἐφάσαν γρήγορα καὶ στὰς Ἀθήνας καὶ ἀμέσως ἐγίναν τῆς μόδας. Μοδιστροῦλες, Ἀρσενειάδες, θεατροῦλες, Μαριουῦλες, Κατινοῦλες, φοιτητάρια, μαθητάρια, ὑπαλληλάρια, ἐπιτίλιαν τὸ Σινικὸν κατασκευασμα πού — ὅπως ἔλεγε ἡ σχετικὴ ρεβλάμα — «ἐκαμε εὐδοκασμένο τὸ φιλί»!

Ἀλλὰ «ποία δόξα ἐστὶν ἐπὶ γῆς ἀμετάθετος»; Ἡ δόξα τοῦ Σέν-Σέν ἐξαμείστηκε γρήγορα, σὰν τὸ ἀρωμα. Τὰ μικρομαγαζάκια τῆς συνοικίας εἶδαν, οἱ ἐπαφὲς νὰ ζητῇται καὶ τὸ παράτησαν. Ἐστράφησαν στὸ νέο θεὸ καὶ αὐτὸς ἦταν ἡ καρυκευμένη Μασεστράνι.

Ὁ Μασεστράνι αὐτὸς ἦταν ἕνας ἱταλὸς ἐργαστασιάρχης, πού εἶχε τὴν κακὴ ἐμπνευσίαν νὰ καταστρέφῃ τὸ στομάχι τῆς ἀνθρωπότητος μὲ ἱεροκλινῆ, μὲ οὐσία μεγάλης γλυκαντικῆς ἐντάσεως, ἀλλὰ βλαβερῇ. Μὲ μιὰ δεκάρα ἐπαιρνε μιά χούφτα καραμέλλες, τὴν ἀρχὴ γλυκὴς, ἐπειτα ὁμως ἐνοίωθε ξινίλα καὶ κοψίματα. Τὸ λατρουσνέριον ἐκίχουσε τὸ Μασεστράνιον δηλητήριο σὲ κατάστασι ἀπαγορεύσεως καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπαψαν νὰ τὸ μασσοῦλίζουν.

Σχεδὸν τότε ἐφάνηκαν στὸν δρόμον τὰ φυστίκια. Πρῶτα τ' ἀράπικα, ἐπειτα τὰ ἱθαγενῆ, τὰ ντόπια. Καὶ ποιοὶ δὲν θυμᾶται τὸν μιλῶν ἐκεῖνον πανύψηλον ἑλληνοαἰγύπτιον μὲ τὸ κορδὸ φρεσάκι στὸ κεφάλι, πού ὠδηγοῦσε τὸ καροτσάκι του μὲ ὀλοκληρὴ πυρμαῖδα ἀπὸ φυστίκια, στὴν πλατεῖα τῆς Ὁμονοίας; Ἐστῆθιμεν ἐκεῖ καὶ ἀρχίσε ἕναν ἀκατάληπτο χαβὰ τοῦ ὁποίου ἡ κατακλείς ἦταν:

— Φυστίκια ἀράπικα!... Φυστίκια ἀράπικα!...

Ἐπειτα ἡ μόδα ἐλανσάρησε τὰ ντόπια φυστίκια τῆς Κηφισοῖδας, πού ἔβγαν φυστίκια τοῦ καλοῦ, νὰ ποῦμε, κόσμου. Τ' ἀράπικα ἔμειναν καὶ μένουν «τ ρ ω γ ἡ μ α τ α» τῆς φτωχολογίας...

Υπῆρξε ἐπίσης ἐποχὴ — τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια — πού ἡ Ρωσικὴ καραμέλλες ἐκέπασαν ὅλα τὰ ἄλλα τερψιλαργγία. Κομψές, τυλιγμένες μὲ χρωματιστὰ χαρτάκια, ζωγραφισμένα, μὲ χίλιες ποικιλίες χρωμάτων, ἀρωματωδὲς καὶ γευστικὲς, ἡ καραμέλλες τῆς Τσαρκίης Ρωσίας ἐγίναν γρήγορα κοσμογυαλίτες στὴν Ἑλληνικὴ πρωτεύουσα. Τὰ ὠραιότερα δονάκια τῆς Ἀθῆνας τὴν ἐτραγανίζαν στὴς θεατρικὲς π ρ ὠ τ ε ς, στὴ Φαληρικὴ πλατ., στὰ κοσμάκια κέντρα. Ἀλλὰ καὶ ἡ καραμέλλες αὐτὲς ἐπέσαν καὶ ἀργότερα οἱ ἱταλοὶ ἐπροσπάθησαν νὰ τοὺς μιμηθῶν, ἀλλὰ γιὰ λίγον καιρὸ μᾶς ἐγέλασαν. «Δὲ φέρεται ντεῖ μοι πόκος ντοῦρα», ὅπως λένε καὶ οἱ ἱταῖοι. Ἡ τοῖ: «Ἡ γιορτὴ τῶν κατεργαρέων λίγο διαρκεῖ».

Καὶ ἐτοί οἱ συμπατριῶται Ἕλληνες ἐξαναγύρισαν στοὺς παλιούς των ἐρωτες. Ἀηλιά στὸ ἄλλωρὸ καβουρτισμένο στραγάλι

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΜΙΑ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Δυὸ ἀγγλοὶ ἀξιωματικοὶ ἐμπήκαν μιὰ μέρα σ' ἕνα καφενεῖο καὶ καθίσαν σ' ἕνα τραπέζι. Δίπλα τοὺς εἶχε νὰ κάθεται κάποιος κύριος ψηλὸς καὶ στεγνὸς πού κάπνιζε τὸ πούρο του, ὀλίγοντας προσεχτικὲς ματιὰς ὀλόγουρὰ τοῦ.

Οἱ δυὸ ἀγγλοὶ παρήγγειλαν τὸ τσάι τοὺς καὶ ἄρχισαν νὰ κουβεντιάσουν, περιμένοντας κάποιον φίλο τους.

— Ἀπορῶ πὺς δὲν ἐφθασε ἀκόμη παρητήρησεν ὁ ἕνας. Μόλις τελείωσε τὴν φράση αὕτη, ὁ ψηλὸς καὶ στεγνὸς ἔξενος ἀνοίξε τὸ στόμα καὶ μὲ μιὰ ἀπαίσια ἀγγλικὴ προφορὰ εἶπε φλεγματωδῶς:

— Φθάνω, φθάνεις, φθάνει, φθάνομεν, φθάνετε, φθάνουσι.

— Ὁ ἀγγλὸς κατάπληκτος τὸν ἐπλησίασε:

— Σὲ μένα ἀπευθύνεσθε κύριε; τοῦ εἶπε.

— Ἀπευθύνομαι, ἀπευθύνεσαι, ἀπευθύνεται, ἀπῆντησε ὁ φλεγματωδὸς ἕξενος. Ἀπευθύνομεθα, ἀπευθύνετε, ἀπευθύνονται!...

— Δὲν τὸν ἀφίνεις, εἶπε τότε ὁ ἄλλος ἀγγλὸς στὸν φίλο του. Εἶνε τρελλός.

— Εἶμαι τρελλός, εἶσαι τρελλός, εἶνε τρελλοί, εἶμεθα τρελλοί, εἴσθε τρελλοί, εἶνε τρελλοί.

— Μ' αὐτὸ εἶνε πῶρα πολὺ! ἐκραύαζε ὁ ἀγγλὸς ἔξω φρενῶν. Δὲν σὰς ἐπιτρέπω νὰ ἐξακολουθήσετε νὰ μᾶς κοροϊδεύετε ἐστὶ!

Ἐλπίζω πὺς θὰ ξέρετε νὰ χειρίζεσθε τὸ σπαθὶ ὅπως καὶ τὴ γλώσσα σας...

— Χειρίζομαι, χειρίζεσαι, χειρίζεται, χειρίζομεθα, χειρίζεσθε, χειρίζονται, συνέχισε ὁ ἀγγλωστός.

Ἀκολούθηστέ με ἔξω, κύριε! οὐρλιάζε τότε ὁ ἕνας τῶν ἀγγλῶν.

— Ἀκολουθήσω, ἀκολουθήσεις, ἀκολουθήσει, ἀκολουθήσωμεν, ἀκολουθήσετε, ἀκολουθήσωσιν, ἀπάντησεν ὁ ἕξενος. Καὶ μὲ τὴν ἴδια πάντα ψυχραιμία του σιμώθηκε καὶ ἀκολούθησε τοὺς δυὸ ἀξιωματικούς.

Μόλις βγῆκαν ἀπὸ τὸ καφενεῖο καὶ προχώρησαν λίγο οἱ ἀγγλοὶ καὶ ὁ παράξενος ὕβριστὴς τοὺς βροθῆεν σὲ ἕνα μισοσκόνινο τυροποικάνκο. Ὁ ὕβριστὴς ἀξιωματικὸς, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, ἐξέφυλλε, ἐνὶ ὁ συντροφὸς του εἶπε τὸ σπαθὶ του στὸν ἕξενο.

Τὰ ἔβρι διεσταυρώθησαν.

— Φυλαχθῆτε ἀπὸ αὐτὴν ἐδῶ! φώναξε ὁ ἀγγλὸς πού ἡ ψυχραιμία τοῦ ἀντιπάλου του τὸν εἶχε φέρε σ' ἀλόγιστον.

— Φυλαχθῶ, ἀπῆντησεν ὁ ἕξενος, φυλαχθεῖς, φυλαχθεῖ, φυλαχθῶμεν, φυλαχθεῖτε, φυλαχθεῖσθε.

— Ἀχ, νὰ μπορούσα νὰ σοὺ κάρωσα τὴ γλώσσα στον οὐρανίσκο! οὐρλιάζε ὁ ἀγγλὸς.

— Καρφῶνω, καρφώνεις, καρφώνεται, καρφώνομεν, καρφώνετε, καρφώνονται...

Πρὶν ἀκούη τελείωσι τὴ φράση του, ὁ ὕβριστὴς, μ' ἕνα ἐπιδέξιο χειρισμὸ, εἶχε περᾶσει συγχρόνως μακριὰ τὸ σπαθὶ τοῦ ἀντιπάλου του. Κατόπιν, μὲ μεγάλη ἡρεμία, ἀναψε ἕνα ποῦρο καὶ ἄρχισε νὰ καπνίζῃ.

Ὁ ἀγγλὸς εἶχε μείνει μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, καὶ ἄρχισε νὰ κεραινοῦ. Ὁ φίλος του ἐπλησίασε τὸν ἀγνώστο.

— Παρατηρῶ οἱ εἴσθε τξέντελμαν, εἶπε στὸν ἕξενο, καί...

— Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι, εἶμεθα, εἴσθε, εἶνε... εἶπεν ἐκεῖνος.

— Μὰ τέλος πάντων! Ὁ μᾶς ἐξηγίστε τι ἐπάθατε; Τότε ὁ ἀγνώστος ἀποφάσισε φαίνεται νὰ μιλήσῃ.

— Δὲ μοῦ λέτε κύριοι, ἐρώτησεν εἰς ἀπαιστον γερμανικῇ, γινώσκετε γερμανικά;

— Μάλιστα.

— Θαυμάσια! Μάθετε λοιπὸν κύριοι μου οἱ σπουδάζω τ' ἀγγλικά, καὶ ὁ δάσκαλός μου μὲ συμβούλευσε νὰ ἐξακηθῶ στὴν κλίσιν τῶν ρημάτων. Κι' ἐτοί, ἔλαβα τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴν ἀφῆσω ρῆμα πού νὰ μὴ κλίνω. Μόλις πάρει τὸ ἀφτί μου ἕνα, ἀρχίζω νὰ ἐξασκοῦμαι σ' αὐτό...

— Ἀ! Ὡστε αὐτὸς εἶν' ὁ λόγος πού...

— Μάλιστα.

Οἱ τρεῖς ἀντίπαλοι σκόσαν τότε στὰ γέλια.

— Ἀντὶ νὰ ἀλληλοσκοποῦσθε, δὲν πᾶμε καλλιτέρα νὰ φάμε μαζί; ἐπρότεινε γελώντας ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγγλούς.

— Νὰ φάμε, νὰ φάτε, νὰ φάνε! ἀπῆντησε γελώντας, ὁ φιλομάθης γερμανὸς καὶ ἀκολούθησε τοὺς νέους του φίλους σὲ μιὰ γειτονικὴ ταβέρνα.

~~~~~

καὶ στὸν Θεσσαλικὸν κολοκυθόσπορον.

Τὸ στραγάλι καὶ ὁ πασατέμπος μὲ τὸ ἀράπικο φυστίκι ἀποτελοῦν πλέον τὸ τρίγωνο τῆς θερμῆς ἀπολαύσεως τοῦ λαϊκοῦ οὐρανίσκου καὶ ἡ φωνὴ τοῦ πωλητοῦ διαλαλεῖ:

— Πασατέμπος, δευτέρω ἐκδοσι, κύριοι!...

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

“Ο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ,”

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΥΡΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐκεῖ ὅπου στρατιωτικὴ φρουρὰ καὶ ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς συνοδοὺς τοῦ κόμητος ἀφίππευσε γιὰ νὰ δειξῇ τὰ διαβατήριά του.

Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς φρουρᾶς ἀφῶ ἐξέτασε τὰ διαβατήρια διέπρεψε νὰ σηκώσουν τὴ γέφυρα γιὰ νὰ περάσουν οἱ ἱππεῖς. Μὰ ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἕνας ταχυδρόμος μὲ τὰ οἰκόσημα τοῦ Διοικητοῦ τῆς πόλεως, ἐφθασε καλπάζοντας καὶ ἔδωσε στὸν ἀξιωματικὸ μιὰ ἐπελγυσια διαταγὴ. Μόλις τὴν ἐδιέβασε ὁ ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς σταμάτησε πρὸς τοὺς ἱππεῖς καὶ εἶπε κατάχλωμος κοιτάζοντάς τους μὲ ἀπορίαν.

— Τὶ σημαίνει αὐτό; ῥώτησε ὁ ἕνας τῶν ἱππέων μὲ θυμό.

— Αὐτὸ σημαίνει κύριε, ἀπάντησε μὲ εὐγένεια ὁ ἀξιωματικὸς, ὅτι αὕτη τὴ στιγμὴ ἔλαβα μιὰ διαταγὴ διὰ τῆς ὁποίας διατάσσεται νὰ θεωρηθῶ ὡς μὴ ἐκδοθέντα ὅσα διαβατήρια θὰ μοῦ παρουσιασθῶν ἀποφύ.

— Ἀ! ἡ ἐπρόφραση ὁ ἀνόλουθος, τοῦ ὁποίου ἄλλαξε ἡ ὁψη.

— Ἀκόμη δὲ, εἶπε τελειώνοντας ὁ ἀξιωματικὸς, διατάσσεται νὰ παύσῃ καὶ ἡ φρουρὰ πού θὰ ἤθελε νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν πόλιν.

— Μὰ ἄλλους λόγους, μᾶς συλλαμβάνετε.

— Ναί, κύριοι. Λυπάμαι πολὺ γι' αὐτὸ, ἀλλὰ αὐτὸ εἶνε τὸ κεῖνον μου.

— Κ' ἐμεῖς λυποῦμαστε πολὺ, κύριε, πού δὲν ἔχουμε καιρὸ νὰ εἰς κατήσους συντροφιά.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ὁ ἀκόλουθος πού δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ Γουλιέλμο Λορέν, ὥρμησε ἔξω ἀπὸ τὴ σκοπιά.

— Ἀπάνω του! φώναξε ὁ ἀξιωματικὸς.

Πίσω τὸν ἀνθρώπου αὐτό!

Τέσσερες στρατιῶτες ὥρμησαν ἐναντίον τοῦ μυλωνᾶ. Μὲ μιὰ ὁμως κίνησιν τῶν χειρῶν του καὶ τῶν ὤμων του, τοὺς ἔστειλε νὰ κυλιστοῦν ἀπάνω στὸ χιόνι. Ἀμέσως κατόπι ὁ Γουλιέλμος πῆδησε ἀπάνω στὸ ἄλογό του καὶ ἄρχισε νὰ καλπάζῃ. Οἱ δυὸ ἄλλοι σύντροφοί του μαζί μὲ τὸν κόμητα τῆς Θούνης ἦσαν προηγηθεῖ. Ἐτρεχαν νὰ φτάσουν στὴν ἄλλη πύλιν τῆς πόλεως πρὶν τοῦ ταχυδρόμου τοῦ Διοικητοῦ.

Ἀξαφνὰ ἤτοι σαλπύγων ἀκούστηκαν μὲ σιγὴν νύχτα.

Οἱ φυγάδες καὶ οἱ τέσσερες μαζί ἐκράτησαν τίλογά τους τὸν αὐτόματο ὥστε τὰ δυσστηρίμενα ζῶα ἐγονάτισαν.

XIII

Νύχτα χειμωνιάτικη

Τὴν ἴδια ὥρα πού ὁ κόμης Γουδεφρίδος χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ καὶ αὐτὸς, ἐσώζετο ἀπὸ τὸ θάνατο, ἕνας ἄλλος φυλακισμένος ὁ πολὺ γερότερος ἀπὸ τὴν διχὴ τοῦ φυλακί, γλιτώνει καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἀσφαλὴ θάνατο πού τὸν ἐπερίμενε.

Ἦταν δὲ αὐτὸς ὁ δυστυχισμένος Φλορεστάν. Ὑστερὸν ἀπὸ ἕξ ἐβδομάδων ἀναρρῶν προστάσεις καὶ κόπους, ἀφῶ ἔσκαψε σὲ δέκα μέρη τὸ θόλο τοῦ ὑπογείου, ἀφῶ ἐξήγησε ἕνα πέρασμα πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις, ὁ Φλορεστάν εἶχε πετύχει πιά.

Τὰ χρώματα πού ἐπεφταν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὸν εἶχαν παντοῦσε στὴν ἀκρὴ τῆς στενῆς τρύπας πού εἶχε ἀνοίξει τὸν οὐρανὸ! Καὶ ἦταν καιρὸς πιά, γιὰ τὰ τρώφιμά του εἶχαν σωθεῖ.

Πρὶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν δὲν εἶχε βάλει στὸ στόμα του τίποτε καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξαντλεῖται.

Ὅταν ἀντίκρουσε τὸ φῶς καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἀέρας τὸν ἐδρόσιζε, γονάτισε κάτω καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ἡ μορφή τοῦ ἀδελφοῦ του παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ ὁ Φλορεστάν ἀναλογιζόμενος τὶς συμφορὰς τῆς ὁποίας τοῦ προκαλέσε, ἐννοίωσε νὰ ξαναγυρίσῃ μέσα πρὸς τὴν ἐλπίδα.

Ὅταν συνῆλθε ὁ Φλορεστάν εἶδε ὅτι βρισκόταν ἐντὶ τοῦ ὅλου τοῦ ὑπογείου, ὁ Φλορεστάν εἶχε πετύχει πιά.

Τὰ χρώματα πού ἐπεφταν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὸν εἶχαν παντοῦσε στὴν ἀκρὴ τῆς στενῆς τρύπας πού εἶχε ἀνοίξει τὸν οὐρανὸ! Καὶ ἦταν καιρὸς πιά, γιὰ τὰ τρώφιμά του εἶχαν σωθεῖ.

Πρὶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν δὲν εἶχε βάλει στὸ στόμα του τίποτε καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξαντλεῖται.

Ὅταν ἀντίκρουσε τὸ φῶς καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἀέρας τὸν ἐδρόσιζε, γονάτισε κάτω καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ἡ μορφή τοῦ ἀδελφοῦ του παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ ὁ Φλορεστάν ἀναλογιζόμενος τὶς συμφορὰς τῆς ὁποίας τοῦ προκαλέσε, ἐννοίωσε νὰ ξαναγυρίσῃ μέσα πρὸς τὴν ἐλπίδα.

Ὅταν συνῆλθε ὁ Φλορεστάν εἶδε ὅτι βρισκόταν ἐντὶ τοῦ ὅλου τοῦ ὑπογείου, ὁ Φλορεστάν εἶχε πετύχει πιά.

Τὰ χρώματα πού ἐπεφταν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὸν εἶχαν παντοῦσε στὴν ἀκρὴ τῆς στενῆς τρύπας πού εἶχε ἀνοίξει τὸν οὐρανὸ! Καὶ ἦταν καιρὸς πιά, γιὰ τὰ τρώφιμά του εἶχαν σωθεῖ.

Πρὶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν δὲν εἶχε βάλει στὸ στόμα του τίποτε καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξαντλεῖται.

Ὅταν ἀντίκρουσε τὸ φῶς καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἀέρας τὸν ἐδρόσιζε, γονάτισε κάτω καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ἡ μορφή τοῦ ἀδελφοῦ του παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ ὁ Φλορεστάν ἀναλογιζόμενος τὶς συμφορὰς τῆς ὁποίας τοῦ προκαλέσε, ἐννοίωσε νὰ ξαναγυρίσῃ μέσα πρὸς τὴν ἐλπίδα.

Ὅταν συνῆλθε ὁ Φλορεστάν εἶδε ὅτι βρισκόταν ἐντὶ τοῦ ὅλου τοῦ ὑπογείου, ὁ Φλορεστάν εἶχε πετύχει πιά.

Τὰ χρώματα πού ἐπεφταν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὸν εἶχαν παντοῦσε στὴν ἀκρὴ τῆς στενῆς τρύπας πού εἶχε ἀνοίξει τὸν οὐρανὸ! Καὶ ἦταν καιρὸς πιά, γιὰ τὰ τρώφιμά του εἶχαν σωθεῖ.

Πρὶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν δὲν εἶχε βάλει στὸ στόμα του τίποτε καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξαντλεῖται.

Ὅταν ἀντίκρουσε τὸ φῶς καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἀέρας τὸν ἐδρόσιζε, γονάτισε κάτω καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ἡ μορφή τοῦ ἀδελφοῦ του παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ ὁ Φλορεστάν ἀναλογιζόμενος τὶς συμφορὰς τῆς ὁποίας τοῦ προκαλέσε, ἐννοίωσε νὰ ξαναγυρίσῃ μέσα πρὸς τὴν ἐλπίδα.

Ὅταν συνῆλθε ὁ Φλορεστάν εἶδε ὅτι βρισκόταν ἐντὶ τοῦ ὅλου τοῦ ὑπογείου, ὁ Φλορεστάν εἶχε πετύχει πιά.

Τὰ χρώματα πού ἐπεφταν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὸν εἶχαν παντοῦσε στὴν ἀκρὴ τῆς στενῆς τρύπας πού εἶχε ἀνοίξει τὸν οὐρανὸ! Καὶ ἦταν καιρὸς πιά, γιὰ τὰ τρώφιμά του εἶχαν σωθεῖ.

Πρὶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν δὲν εἶχε βάλει στὸ στόμα του τίποτε καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξαντλεῖται.

Ὅταν ἀντίκρουσε τὸ φῶς καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἀέρας τὸν ἐδρόσιζε, γονάτισε κάτω καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ἡ μορφή τοῦ ἀδελφοῦ του παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ ὁ Φλορεστάν ἀναλογιζόμενος τὶς συμφορὰς τῆς ὁποίας τοῦ προκαλέσε

ΤΑ ΝΕΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΕΝΑΣ ΕΡΩΣ
ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΣΑΝΤΡΑ ΜΙΛΟΒΑΝΟΦ . . . . . Κίτυ Λεερρόν.
ΜΑΡΣΕΛΛΑ ΑΛΜΠΑΝΥ . . . . . Λιάνα,
ΣΑΡΑ ΒΑΝΕΛ . . . . . Γραμματέας.
ΒΕΡΝΕΡ ΚΡΑΟΥΣ . . . . . Μπρούκς.
Α. ΦΥΛΑΝΔ . . . . . Ζάν ντε Ντυβίλ.

Ο ΣΑΡΑ ΒΑΝΕΛ (ως γραμματέας).

Ο Ζάν ντε Ντυβίλ έχει καταστραφή πιά οικονομικώς και το μέλλον ορθώνεται μπροστά του απειλητικό. Τί να κάνει; Αισθάνεται πως είναι άχρηστος στην κοινωνία. Για ποιο λόγο να ζήσει στο εξής; Γιατί να μη ξεπερδεύει μιά για πάντα μ' αυτή τη ζωή, η οποία μόνο εξευτελισμούς και ντροπές θά εχη τώρα γι' αυτόν; Αυτά τὰ σκέφτεται στην ταράτσα ενός καφετέρου και συλλογίζεται ακόμη, ότι με μιά σφαίρα θά μπορούσαν να τελειώσουν όλα σχετικώς άθόρυβα. Έν τῷ μεταξύ βγάζει από την τσέπη του το τελευταίο τραπέζογραμμάτιο, πληρώνει το λογαριασμό του και φεύγει τρεκλίζοντας από την κουράση και την απόγνωση, με την απόφαση ν' αυτοκτονήσει.

Μά μόλις βρέθηκε στο δρόμο, ο ώρατος ήλιος τὸν ἐμπύκωσε και τὸν θάρρος, πού τὸν εἶχε εγκαταλείψει, ξαναγύρισε. Όχι, θά ἐδοκίμαζε τὴν τύχη του ἀκόμα μιά φορά, θά ἐρριψονιδύετο και αὐτὴ τὴν τιμὴ του και με τὴ σκέψη αὐτὴ σάδθηκε μπρός σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτελὲς ξενοδοχεῖα τῶν Ἡλυσίων Πεδίων. Ἐκεῖ κόνισε τὸ κεφάλι του και ἐπειτα με ἀπόφαση προχώρησε μέσα. Δὲν ἤθελε πιά νὰ πεθάνη, ἤθελε νὰ ζήσει, ὅπως ὅλοι αὐτοὶ πού κατοικοῦσαν σ' αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο. Θά ἐπαίξε ἕνα παιχνίδι τοῖμυρό, μὰ ἀδιάφορο.

Παρουσιάστηκε ἀπάνω στὴ σκηνή, μεταξύ τοῦ χορευτικοῦ ὁμίλου τῶν μικρῶν χορευτριῶν πού ἐσχημάτιζαν γύρω της σὰν τιμητικὴ συνοδεία.

Η ΜΑΡΣΕΛΛΑ ΑΛΜΠΑΝΥ (στὸ ρόλο τῆς Λιάνας).

Στὸ σημεῖο πού βρισκόταν δὲν εἶχε τίποτε νὰ χάσῃ, ἀπολύτως τίποτε! Καὶ ὁ Ζάν ντε Ντυβίλ ἐξήγησε ἕνα δωμάτιο στὸ ξενοδοχεῖο. Ἐπειδὴ ἦταν κομψὸς και ὀριστοκρατικῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἔδωσαν ἕναν ἀριθμὸ και διέταξαν τὸν γκρουὶ τοῦ ἀσσανσέρ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ στὸ δωμάτιό του.

Μεταξὺ τῶν πλουσίων ἐνοίκων τοῦ ξενοχείου ἦταν κ' ἕνας θεατρῶνς τοῦ Μουζίκ — Χάλλ, ὁ κ. Μπρούκς, με τὸ γραμματέα του. Σ' ἕνα ἄλλο διαμέρισμα ἔμενε ἡ πρωταγωνίστρια τοῦ θιάσου του, ἡ Λιάνα, μιά χορτομένη νέα. Ὁ θεατρῶνς ἦταν πολὺ γνωστός στὸν κόσμο κι' ὅλοι τὸν ἐκολάκευαν, γιατί με μιά λίξη του ἡ μ' ἕνα κίνημά του μπορούσε νὰ κἀν ἕναν ἄνθρωπο εὐτυχὴ ἢ δυστυχῆ. Σκληρός, κτηνώδης, ἐτρομοκρα-

Η ΣΑΝΤΡΑ ΜΙΛΟΒΑΝΟΦ (στὸ ρόλο τῆς Κίτυ).

τοῦσε ὅλους ὅσους τὸν περιστοιχίζαν, οἱ ὅποιοι ὥστόσο τὸν ἐπεριποιούντο, εἶχαν ἀνάγκη του. Ὑστερα ἀπ' αὐτά, ἦταν φυσικὸ νὰ πλέκονται γύρω του μικροραδιοφύγιες. Ἐκεῖ ἡ Κίτυ Λεερρόν ραδιοφύγιες διαρκῶς τὴ Λιάνα ἐλπίζοντας, ὅτι θά μπορούσε νὰ πάρῃ τὴ θῆσι της ὡς πρωταγωνίστριας.

Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ἐνῶ ὁ κ. Μπρούκς συζητοῦσε δεχόμενος ἡ ἀπερίσκεπτος ὅτι τοῦ ἔφησαν μπρός στὸ γραμματέα του, ἕνα καλὸ ἀνθρώπινο γλυκὸ και εἰρηνικὸ, φίλο τῆς Λιάνας, ὁ ὁποῖος δὲν βρισκόταν μέσα στὴν αἰδοῦσα τοῦ μπάνιου. Τόσο ὁ κ. Μπρούκς ὅσο και ἡ Λιάνα θά ἐφαρμαζόντουσαν ἀν τὸς ἔλεγαν, ὅτι, στὸ ἴδιο σχεδὸν διαμέρισμα αὐτοῦ, ἕνας ἄνθρωπος σκεπτόταν ν' αυτοκτονήσει και ἦταν ἐτοιμὸς νὰ παίξῃ γιὰ νάβρῃ μιά σανίδα σωτηρίας. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ Ζάν ντε Ντυβίλ.

Ὁ γκρουὶ τοῦ ἀσσανσέρ, δεινότης του τὸ κλειδεῖ με τὸν ἀριθμὸ τοῦ δωματίου του, τοῦ ἔδειξε μιά πόρτα στὴν ὁποία ἔπρεπε νὰ παῖ καὶ ὁ Ζάν ντε Ντυβίλ διευθύνθηκε μ' ἀσφαιστικὸ βῆμα πρὸς αὐτή. Μπήκε μέσα. Μὰ ὁ γκρουὶ εἶχε κάνει λάθος. Τοῦ εἶχε δώσει τὸν ἀριθμὸ ἑνὸς δωματίου πιασμένου, τοῦ

δεύτερου δωματίου τῆς Λιάνας. Ὁ Ζάν ντε Ντυβίλ ἔροιξε στὴν ἀρχὴ ἕνα βλέμμα ἀφηρημένο γύρω του. Μὰ ἔξαφνα τὰ μάτια του τεντώθηκαν γιατί εἶδε ἐπάνω σ' ἕνα τραπέζι μερικὸ κοσμήματα κ' ἕνα πορτοφόλι γεμάτο τραπέζογραμμάτια. Μὴ πάλι ἄρχισε νὰ γίνεται μέσα του, μὲ σὲ λίγο, ἀσυνείδητα, με αὐτὸματες κινήσεις, σὰ νὰ μὴν ἤθελε πέρα τὸ πορτοφόλι. Τὸ ἐννοιοῦσε νὰ τοῦ φλογεῖ τὸ χέρι του κι' ἔξαφνα ἀνορθώθηκε περὶ τοῦ πορτοφύλλου. Ὁ ἄνθρωπος ὁρῶντος μπροστά του τὸν ἐκρίταξε. Χαμογέλασε ὅμως, ἔπειτα εἶδε πὺς ἦταν ὁ ἑαυτός του. Ἐπειτα ἔφυγε.

Ἡ Λιάνα ἀπὸ τὴ μισάνοιχτη πόρτα τοῦ δωματίου τῆς τουαλέτας τῆς εἶχε παρακολουθεῖ ὀλόκληρη τὴ σκηνή. Δὲν ἔκανε οὐτ' ἕνα κίνημα, δὲν ἐβγάλε οὐτε μιά κραυγὴ γιατί ὁ τρόμος τῆς τὴν εἶχε ἀπολιθώσει. Μὰ ὅταν πέρασε ὁ κίνδυνος, ἐπὶ ἤθελε ἡ ἀντίδραση καὶ ἄρχισε νὰ φρονιάζῃ. Ἡ καμαριέρα τῆς παρουσιάστηκε.

— Μὲ ἔλειψαν, εἶπε ἡ Λιάνα βλοσυρά. Ἐνας ἄνθρωπος μπήκε στὸ δωμάτιό μου ἀπ' αὐτὴ τὴν πόρτα, τὸν εἶδα! Πῆρε τὸ πορτοφόλι μου ἀπὸ τὸ τραπέζι κ' ἔφυγε.

Ἡ καμαριέρα τηλεφώνησε στὴ διευθύνση τοῦ ξενοδοχείου, τὸ ὁποῖο ἀναστατώθηκε, μὰ τὸ κάκου. Ὁ Ζάν ντε Ντυβίλ βρισκότανε πιά μακριά.

Μέσα στὸ φωτισμένο δρόμο ἀπὸ τὰ διαλαμπόντα φῶτα τῶν διαφημίσεων, ὁ κλέφτης ἔβριζε γρήγορα. Δὲν ἄκουγε, δὲν ἐβλεπε τίποτε. Τραβήσε κατ' ἐυθείαν ἐμπρός, σὰ κινούμενος, σὰ μεθυσμένος. Μὰ ὅσο προχωροῦσε ἡ κίνησις τοῦ δρόμου, ὁ δροσερὸς ἀέρας πού χάιδετο τὸ πρόσωπό του, ἐφώτιζαν τὴ σκέψη του.

Τί εἶχε κάνει; Ὑπὸ ποῖαν ἐγκληματικὴ ἐκτέλεση εἶχε ἐνεργήσει; Τότε ὁ ἐφιάλτης τοῦ ἄρχισε. Σὲ κάθε κραυγὴ, σὲ κάθε ἦχο πού ἄκουγε σκιρτοῦσε. Νόμιζε πὺς ἄκουγε τὴ φωνή: «Κλέφτης!... Κλέφτης!...». Ὁ Ζάν ντε Ντυβίλ ἦταν ἕνας κλέφτης.

Στάθηκε ἀπελπισμένος, στὸ πρῶτο κατάστημα πού βρέθηκε μπροστά του. Πῆρε τὸ τηλέφωνο, ζήτησε στὸ ξενοδοχεῖο τὸ διαμέρισμα τῆς Λιάνας. Σὲ λίγο ἡ πρωταγωνίστρια φάνηκε στὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ σύρματος.

— Δεσποινίς, τῆς εἶπε, ἔχω στὰ χέρια μου τὸ χρηματικὸ ποσὸν πού σὰς ἐκλάπη.

— Φέρετε τὸ ἐδῶ τότε, τοῦ ἀπάντησε ἡ Λιάνα.

— Μὰ θά ἤθελα νὰ σὰς βρῶ μόνη... νὰ σὰς ἐξηγήσω πὺς συνέβη ἡ κλοπή.

— Φέρετε μου τὰ χρήματα και μὴν ἀνησυχίτε καθόλου, ἀπάντησε ἡ Λιάνα.

— Ἐρχομαι και σὰς εὐχαριστῶ, εἶπε ὁ Ζάν και ξαναγύρισε στὸ ξενοδοχεῖο.

Τότε γεράτος ντροπὴ και τύψεις, ὁ Ζάν

ἐξομολογήθηκε στὴ Λιάνα τὴν ἀλήθεια. Τῆς μίλησε γιὰ τὴν κακὴ του ζωὴ, γιὰ τὰ ἔξοδά του, γιὰ τὴν ἀσώτειά του, χωρίς νὰ ἐξασθῇ τίποτε. Μιλοῦσε με εὐλικρίνεια, χωρίς νὰ τοῖμα νὰ κοιτάξῃ στὸ πρόσωπο τῆς Λιάνας, μὰ ἐκεῖνη εἶχε καταλάβει και με συμπόνια, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν θίξῃ σὲ παραμικρὸ, ἄρχισε νὰ τὸν παρηγορεῖ. Ἐδικαιολογοῦσε μεσα τῆς τὴν πράξη του και ἤθελε μάλιστα νὰ τὸν συνδράμῃ.

Ἐτσι ἀπὸ τὴν τραγικὴ αὐτὴ συνάντηση γεννήθηκε τὸ ἀγνότερον, τὸ συγκινητικώτερον εἰδικὸν καὶ ὁ Ζάν ντε Ντυβίλ ἀποφάσισε νὰ παύσῃ στὸ Μουζίκ Χάλλ, ὅπως καὶ ἡ φίλη του.

Μὰ τὸ αἶσθημα αὐτὸ πού πλημυροῦσε τὴν καρδιά τῆς Λιάνας προσέκρουσε στὸν ἔρωτα τοῦ τρομεροῦ Μπρούκς ὁ ὁποῖος ἀπὸ καιρὸ ἐκυνήγησε τὴν πρωταγωνιστριά του. Τὴν ἀγαποῦσε ἀπὸ μικρὴ και μ' ὅλον πού αὐτὴ τὸν εἶχε ἀπαθήσει, ἐντούτοις ἐκεῖνος διατηροῦσε κάποια ἐλπίδα. Ὅταν ὁ Μπρούκς εἶαθε ὅτι ἕνας δεσμὸς τρυφερός και δυνατὸς συνέδεε τὴ Λιάνα με τὸν Ντυβίλ ἀπεφάσισε νὰ τοὺς ἐκδικηθῇ σκληρὰ και τοὺς δύο. Πρῶτα τὴ Λιάνα και ὕστερα τὸ Ντυβίλ.

Καὶ ἀκριβῶς μιά εὐκαιρία παρουσιάστηκε, τὴν ὁποία ὁ Μπρούκς δὲν ἄφησε νὰ τοῦ ἐφύγῃ. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Μουζίκ — Χάλλ, στὸ ὁποῖον ἔπαυσε ἡ Λιάνα, δανείστηκε χρήματα ἀπ' αὐτόν, τὰ ὁποῖα ὁ Μπρούκς τοῦ ἔδωσε ὑπὸ τὸν ὄρο, ὅτι θ' ἀπαρτίσει τὸ ρόλο τῆς πρωταγωνιστρίδας ἀπὸ τῆς Λιάνας, γιὰ νὰ τὸ δώσῃ στὴν Κίτυ Λεερρόν τὴν ἀντίληψή της. Ἡ τελευταία γεράτῃ χαρὰ γιὰ τὴν ἀπρόσδοκῃ αὐτὴ ἰσχυρία τῆς ἔτρεξε ἀμέσως νὰ ἐιδοποιήσῃ τὸν ἐδελφὸ τῆς, ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ Ζάν ντε Ντυβίλ. Κι' αὐτὸς ἦταν εὐτυχής, γιατί ἡ ζωὴ τοῦ χομογελοῦσε.

Ἡ ὥραία Κίτυ ἄρχισε νὰ πειράζῃ τὸ θαυμαστὴ της.

πιά: εἶχε ὑπογράψει ἕνα ἐπικερδὲς συμβόλαιο μ' ἕναν ἀμερικανικὸ θίασο. Ἐν τῷ μεταξύ στὸ Μουζίκ — Χάλλ γινόντουσαν ἡ πρόβες κ' εἶχε ὀρισθεῖ ἡ ἡμέρα τῆς πρώτης. Ὅλοι οἱ τοῖχοι ἦσαν γεμάτοι ρεκλάμες με τὸ ὄνομα τῆς Κίτυ Λεερρόν. Ἡ Λιάνα φραϊκά ἦταν δυσχερῆς καὶ ἔφερε, ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν σκευωρίες τοῦ Μπρούκς, πράγμα πού δὲν κρατήθηκε και τοῦ τὸ εἶπε. Ἐκεῖνος τότε ἄρχισε νὰ τὴ βρίζῃ και στὸ θυμὸ του, σήκωσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὴ χτυπήσῃ. Δὲν πρόφτασε ὅμως, γιατί ἕνας πυροβολισμὸς ἀντήχησε και μιά σφαῖρα τὸν ἔριξε κάτω. Ὁ θάνατος ἐπῆλθε σὴν στιγμή. Ὁ Ζάν ὁ ὁποῖος ἐκεῖνη τὴ στιγμή ἔμελλε νὰ διαμέρισμα τῆς Λιάνας εἶχε ἀκούσει τὸ τέλος τῆς φιλονεικίας και τὸν πυροβολισμὸ. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ξενοδοχείου πού ἔτρεξαν τὸν εὐρέσαν μαζί με τὴ Λιάνα μπροστὸ στὸ πτώμα. Τοὺς συνέλαβαν και τοὺς δὲν

Ὁ Ζάν εἶχε γοητευθεῖ ἀπὸ τὰ θελήματα τῆς Λιάνας.

Μπρούκς στὸν ἀνακριτὴ ὁ Ζάν λαχνοῦσαν ὅτι αὐτὸς εἶχε σκοτώσει τὸ Μπρούκς και πρὸς ἀπόδειξιν, παρουσίασε τὸ ρεβόλβερ του. Ἡ Λιάνα πάλι κι' αὐτὴ, ὅτι ἐκεῖνη σκότωσε τὸν θεατρῶν. Ὁ ἀνακριτὴς τὰ εἶχε χάσει μ' αὐτὰ τὰ ψέματα τῶν ὁποίων δὲν καταλάβαινε τὴν ἀφορμὴ, μὰ ἦταν βέβαιος, ὅτι ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο ἔλεγε ψέματα. Ἡ κατάστασις ὅμως διεφωτίσθη ὅταν τὸν ἐπληροφόρησαν ὅτι ὁ γραμματέας τοῦ Μπρούκς εἶχε ἀποκτονήσῃ πεφτοντας ἀπὸ τὸ παράθυρό, ἀπὸ πρῶτα ἐπὶ τῶν Μπρούκς γιατί τὸν εἶδε νὰ θέλῃ νὰ χτυπήσῃ τὴ Λιάνα. Ὁ ἀνακριτὴς ἀπέλυσε ἀμέσως τοὺς δύο ἐρωτημένους.

Ἡ Κίτυ Λεερρόν ἐκοιμάτο γιὰ τὴν πρώτη, ὅταν ἔμαθε τί εἶχε διαδραματισθῇ. Ἡ Λιάνα, τῆς ὁποίας εἶχε πάρει τὸ φόβο, ἦταν ἡ ἀγαπημένη τοῦ ἀδελφοῦ τῆς και μετὰ τοῦ κουνιάδου τῆς. Αὐτὸ τὴν ἔκανε ν' ἀπελπισθῇ και πῆγε στὴ Λιάνα νὰ τὴς ζητήσῃ συγγνώμη. Ἀμέσως οἱ δύο γυναῖκες ἀπὸ ἀντίληψις πού ἦσαν ἔγιναν οἱ πιά ἀγαπημένες φίλες.

Σὲ λίγες ἡμέρες μέσα σ' ἕνα ἐκλεκτὸ καλλιτεχνικὸ περιβάλλον γινόντουσαν οἱ γάμοι τοῦ Ζάν με τὴ Λιάνα, εἰς ἐπίσημὴν ἐνός ἐρωτος ἀγνοῦ καὶ ὠραίου γεμάτου αὐτοθυαία.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΝΕΜΡΩΔ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Μωπασσάν και το κουνελοτροφείο του. Η ούρα του Τόμ. Και μία ιστορία ψαρέματος. Τα κυνήγια του Καλίνου κ.λ.π.

Ο Γκν ντε Μωπασσάν διατηρούσε κοντά στο ξενοκικό του σπίτι το 'Ετρενά, ένα κουνελοτροφείο αρκετά μεγάλης έκτασης. Οι χωριότες όμως των οποίων τα κτήματα συνόρευαν με το κουνελοτροφείο αυτό του ζητούσαν κάθε τόσο υπέρογκες αποζημιώσεις για τα λαχανικά τους που τους τα κατέστρεφαν τα κουνέλια. Στο τέλος, ο Μωπασσάν έχασε την υπομονή του, και απέφασε... να εξολοθρεύσει τα κουνέλια του. Έπρεπε λοιπόν το τσιγάρο του, και...

...όχι να τα κυνήσει συστηματικά. Έτσι σε λίγον καιρό δεν είχε μείνει ούτε ένα κουνέλι σ' όλο το κουνελοτροφείο... Ο Μωπασσάν ανέπνευσε. Θα μπορούσε πεινά να ησυχάσει από τις πολυέσδες ζημιές τους!...

Μία νύχτα όμως που είχε πάει να κάνει ένα περίπατο στο «τέως» κουνελοτροφείο του, παρατήρησε μία υποπτη σκιά που περιεφέρετο μέσα μετ, με χιλίες δυο προφυλάξεις, κρατώντας ένα μεγάλο σακί.

«Θα είνε κανένας κακοποιός» σκέφτηκε ο Μωπασσάν και όρμησε επάνω στη σκιά. «Η σκιά ετόρμαζε και πρόφθασε να εξαφανισθεί, εγκαταλείποντας όμως, στη βιάση της, το σακί. Ο Μωπασσάν το άνοιξε και είδε κατάπληκτος ότι ήταν γεμάτο... άρσενικά και θηλυκά κουνέλια!...

Τι είχε συμβεί; Κάποιος πονηρός χωριάτης, από τους συνορεύοντας με το κουνελοτροφείο, προβλέποντας πως θα χάνε το τακτικό του εισόδημα από τις ζημιές των κουνελιών, κατόπιν της εξολοθρευτικής των, εφρόντιζε απλούστατα να... τα αντικαθιστά!...

***
Ένας περίφημος για τις τερατολογίες του Νεμρώδ, διηγείτο ότι μία μέρα βρέθηκε μονάχος του σε μία έρημο, χωρίς να έχει τίποτα να βάλει στο στόμα του.

— Και πώς τα κατάφερε; έρωτησαν.
— Έκοψα την ουρά του φτωχού μου σκύλου, Τόμ, και δειπνήσαμε μ' αυτήν.

— Έδεις π ν ή σ α τ ε ;... Ποιοί;
— Μά... το ψαχνό το έφαγα εγώ και το κόκκαλο το έβγαλε... ο Τόμ!

***
Ένας χωρικός, γυρίζοντας, απ' το κυνήγι, σταματά σε μία ταβέρνα.

Πώς τα πήγαμε σήμερα; τον ρωτά ο ταβερνιάρης. Πέτυχες κανένα λαγό;

— Κανένα!
— Έ, λοιπόν εγώ, φίλε μου, εσκότωσα έναν χιός... Και τι λαγό! Φαντάσου πως έβγαλε οχτώ οκάδες!

— Μά αυτό δεν είν' τίποτα! Άπαντά ο χωρικός. Έγώ, προχθές, εσκότωσα έναν που ζύγιζε... δώδεκα οκάδες!

Ο ταβερνιάρης ξύνει το κεφάλι του μ' άμχανία. Κι ύστερα λέει:
— Τι να σου κάνω! Φταίω γώ που μίλησα πρώτος!...

***
Ίδου τώρα και μία ιστορία ψαρέματος. Δύο σύζυγοι ψαρεύουν καθισμένοι κοντά-κοντά κι' έχοντας όλη την προσοχή τους εστραμμένη στην πετονιά. Κάποιος ένοχλητικός διαβάτης που περνά σταματά, παρακολουθεί το ψάρεμά τους, και ρωτά τον σύζυγο:

— Τι ψαρεύετε;
Ο σύζυγος δεν άπαντά.
— Τι ψαρεύετε, κύριε;
Νέα οικιστή.

— Με τέτοιο καιρό έπρεπε να τιμπάη...
Η σύζυγος γυρίζει τότε και λέει στον διαβάτη δείχνοντας τον άνδρα της.

— Είνε μουγγός.
— Ά, συγγνώμη, λέει τότε ο διαβάτης. Δεν το ήξερα... Μά εσείς κυρία μου, δε μου λέτε, τιμπάει;

Η σύζυγος άφροισμένη στο ψάρεμά της δε βγάζει τιμωυδιά.
— Δεν βλέπω να πιάνε κανένα ψάρι... Κι' όμως ο καιρός είνε θαυμαστός...

Καμιά άπάντηση.
— Δεν νομίζετε πώ, είνε περίεργο που δεν τιμπάει;
Είνε ή σειρά του σύζυγου πεινά να γυρίσει και να ξεφορτωθή τον

ΑΠΟ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΦΩΛΗ

Πώς αγαπούν τα κορίτσια. Οι άπιστίες του άρρενος. Η παραστρατημένη μητέρα. Η σπαρτακτική λύσις ενός δράματος.

Ποιός δεν ξέρει τους εξιδανικευμένους έρωτες των περιστεριών; Είνε στίς έρωτικές τους σχέσεις έντελώς εξευγενισμένα, δεν μιμνάζουν με τα άλλα πουλιά, δεν σμίγουν μεταξύ τους από άπλη έρωτο. Άρχει να παρακολουθήση κανείς ένα έρωτευμένο ζευγάρι περιστεριών για να σχηματίση άμέσως την ιδέα ότι έχει μπρος του πλάσματα που λατρεύονται με πάθος. Τα φεροίματά τους, ή κινήσεις τους, ή ματιά τους, ή ζηλοτυλίες τους, οι θυμοί τους, τα πάσματα τους, τό όλο τους δείχνει, ότι κάποιο αίσθημα ευγενικό και πολύ λεπτό τα έμψυχώνει...

Η περιστερά δεν δέχεται να φιληθή με άλλον, εκτός από τον καλό της. Άν την πλησιάση κανένα άλλο σερνικό περιστεριό, μ' έρωτικούς σκοπούς, δεν του επιτίθεται με ραμφισμούς, άλλα πετάει ευθύς κοντά στον έλεγκτό της, σάν να θέλη να τον πη:

— Αιτός ο άνήθικος ζητάει να με φιλήση. Προστάτεψε με!... Δεν μπορούμε όμως να πούμε τό ίδιο και για τό σερνικό περιστεριό, για τον περιστερό. Ο άθλιος αυτός τα μουρτσάρει και ίδιος, όταν ή καλή του κλωσσιάζει και του δίνεται ευκαιρία να κάνει άπιστίες. Τό ίδιο γίνεται και στους ανθρώπους. Άν θυγ τότε καμιά περιστερά άξενγάρωτη, την πολιορκεί στενάς.

Όπως όμως άγαπώνται θερμα κι παράφορα τα περιστερία, έτσι και ζηλεύουν άγρια.

Έκείνοι που τρέφουν περιστερία τό ξέρουν αυτό. Γιατί ξεπολίζουν τα κόπτες στους περιστεριώδες έρωτικά δράματα άληθινά. Τα σχετικά βιβλία σημειώνουν πολλά τέτοια. Διαλέγουμε ένα, που άναφέρει ο Μπυφφόν στη σαργανάτομο φυσική ιστορία του:

Είχε βγάλει τό μικρά του ένα ζευγάρι και κατανόταν να το ανατρέψη με στοργή. Στο μεταξύ όμως δεν ξέρι κανείς από πού άπότομη διαστρόφη του μητρικού ένστικτου της ή περιστερά άρχισε να ενδιαφέρεται για ένα περισσότερο χηραμένο τη; γενομένης φηλίας. Λίγο-λίγο ή σχέσεις τους επηρόχωσαν και τάψαν. Άρχισαν τότε τα φίλια, στην άρχή κλέφτικα, έπειτα όμως και μπρος στα μάτια του συζύγου της. Αιτός ο φουκαριός βρέθηκε στην άναγκη να άνοίγη φοβερό καυγά κάθε λίγο και λιγάκι με τον τρίτον.

Τσιμπιάρια, ξεπουπουλιάρια, κακό.

Στό μεταξύ όμως αυτό τό μικρά στη φωλή παραμελήθηκαν. Πεινοούσαν και χλάγαν τον κόσμο με τα τοιςορίματά τους. Ποιός να τό ταΐση τό φτωχά; Η μάνα τους είχε πάρει τις κακές στρατές και ο πατέρας τους βρισκόταν διαρκώς μπλεγμένος σε άτελειωτους καυγάδες με τον τρίτον. Τους καυγάδες αυτούς ή άπιστος τους παρακολουθούσε όπως μās βεβαίονα ο Μπυφφόν, με μεγάλη απόλαυση και εύχαρίστησι. Της άρεσε φαίνεται να συνάδωνται για τό κατήρι της!...

Σιγά-σιγά όμως ο σύζυγος απόλαμε να πιάναται με τον τρίτο, ελύγισε, υπεχώρησε. Και ή περιστερά του έξετροχιάσθη έντελώς, έγινε έντελώς αδιάντροπη.

Ένα δειλινό τέλος ο Μπυφφόν είδε τον βαρεϊόμοιρο τον περιστερό να κλείνει με τη πιο τραγική λύσι που θα μπορούσε να φανταστή κανείς, τό παθητικό δράμα της ζωούλας του: Πήρε με τη μύτη του τό ένα από τα μικρά του τό σήκωσε ψηλά και τό άρπασε να πέση άπάνω στη στέγη και να σκοτωθή, μπρος στα μάτια της παραστρατημένης μητέρας τη στιγμή που αυτή έρωτολογούσε με τον τρίτο. Ο σύζυγος της, χωρίς να διατάξω έκαμε τό ίδιο και για τό δεύτερο παιδί τους και ύστερα πέταξε ψηλά και εξαφανίστηκε στο γαλανό άπειρο, χωρίς να ξαναφανή ποτέ πιά στον περιστεριώνα.

Φυσιοδίφης

Η νοτιά του Τούρκου, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

ΑΠΟ ΤΗΣ ΔΟΞΕΣ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΩΛΙΣΜΟΥ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑ

Με τον Άνδρουτσο στα Τρίκορφα. Μία επίδειξις του Ζαχαριά. «Νέ γκελντί, νέ γκελεζέκ!...». Η μάχη της Άκράτας. Ο 'Ιργιαλά Μπές βραίνει τη συνωμοσία. Ο προδότης Κουκκιάς και οι 12 δολοφόνοι. Τό κρασί και τα γλυκά μάτια της Ειρήνης κτλ.

Στό περασμένο φύλλο είδαμε τα κατορθώματα του Ζαχαριά στα βουνά της Μάνης και την περίφημη υποχώρησή που έκανε ο Άνδρουτσο από τη χώρα του Ταϊνέτου προς την Άρκαδία, για να βγί από τό Μωριά, σύμφωνα με την επιθυμία του Μπέη της Μάνης. Στην Ξενοφάντι αυτή κάθοδο—όπως την όνόμασαν οι ξένοι ιστορικοί—τόν συνόδευσε ο φίλος του Ζαχαριάς.

Νότις και μέρι μαχόμενοι οι δυο άρματολοί και τα παλληκάρια τους, έφτασαν τέλος στό βουνό του Μαινάλου, τό περίφημο ή ηεπέτατα 'Επανάστασι Τρίκορφα. Στις ψηλές εκείνες κορυφές έπαισπεύοναν ν' αναπαυθούν, αφού είχαν αφήσει πίσω τους τις έχθρικούς στρατούς που τούς καταδίωκαν.

Τώρα είχαν πάρει τις φλογέρες και τό λαλούντα. Ο χορός είχε άρχισι, και τα κλέφτικα τραγούδια άνηχούσαν, όταν τα καραούλια έπαισπεύοναν τό σύνθημα. Οι Τούρκοι είχαν φανεί, κάτω στο κάμφο!

Ήταν ή εικοστή ήμέρα από τότε που είχαν αφήσει τό Ταϊνάρο, και ο Ζαχαριάς, έπειδή ή επιθυμία τό τέλος της πολυύρκτου αυτής εστιασε, ήθελε να δώση ένα δείγμα της άνδρείας του για να πείθι ο Άνδρουτσος να τό λή έκει που θα πήγινε, στό λημέρια των κλεφτών της Ρούμελης.

— Μία χάρη σου ζητώ, είπε στον Άνδρουτσο. Έσθ μη σαλέψης από τό, μπουραζέρη μου, άρμης με μόνον να τους χτυπήσω. Θέλω να πάω 20 από τους δικούς μου για τό ντουφέκι, άς έχουν και απά τους δικούς σου για τό σπαθί!

Ο Άνδρουτσος έδέχτηκε, και ο Ζαχαριάς έκίνησε.

Όμως με φοβερό άφουνα, που στριφογυρίζοντας φέρνει την καταστροφή, κατηφόρισε ο Ζαχαριάς από τη βουνοπλάγια βγάζοντας την τρομερή πολεμική του κραυγή:

— Χάι και τας έφαγα, Τούρκοι!...

Την ίδια στιγμή τα Μανιάτικα ντουφέκια βροντήσανε και πολέμοι από τους Τούρκους εδάγκωσαν τό χόμα! Ο Ζαχαριάς τραβίε ευθύς την πάλα και διατάζει τα πεπορόδα παλληκάρια του να τον άκολουθήσουν. Με τό σπαθί στο χέρι και με γληγοράδα άητη, γίνεσαι επάνω στους Τούρκους. Η έχθρική έπαισπεύονακή τρομάζει, ρίχνει κάτω τό όλο και φεύγει. Τό παραδειγμα της μιμούνται και οι άλλοι και έτσι όλο τό Τούρκικό στρατεύμα όπισθοχωρεί πανικόβλητο.

Ο Άνδρουτσος ψηλά, από την βουνοκορφή ήπαισπεύε το Ζαχαριά. Και όταν ο νικητής άρματολός, αφού εσκόρπισε τους Τούρκους, άνέβηκε στο Μαινάλο να τον ξαναβρή, ο Άνδρουτσος τον έβλεπε σταυρωτά και του είπε:

— Γιατί σου, μπουραζέρη! Σου άξίζει να όνομάσεις ενέ γκελντί, νέ γκελεζέκ! δηλαδή «ούτε ήθε, ούτε άθρή ποτέ τέτοιος άνδρας»!

Την άγνή ξεκίνησαν πάλι, γιατί ο Πασάς της Τριπολιτσάς είχε φτάσει κοντά τους και είχε άρχισι να μαζεύη έκει όλο του τ' άσκέρια για γενική επίθεση.

Είκοσι χιλιάδες Τούρκοι καταδίωξαν με πείσμα τους λίγους εκείνους άρματολούς και έώσανε τό στενά, πρό πιάσανε εκείνα που ήταν άναγκασμένοι οι Έλληνες να περάσουν μιά φάσσαν στον 'Ισθμό. Άλλο ο Άνδρουτσος, στρατηγικόντας, άφησε τό δρόμο που έφρανε έκει, πήρε τό δρόμο για την Άρκα και έπλησίασε στην Άκράτα.

Οι ντιότιοι Τούρκοι, της Άκράτας είχαν ειδοποιηθεί και πιάσανε διάφορες επίκαιρες θέσεις. Πρέπει να σημειωθή ότι ή εξέγερση του 'Οθωμανικού στοιχείου εναντίον των άρματολών ήτανε γενηκή. Επεισοί Ντελνδες ειδοποίησαν άμέσως τον Πασά και ή συγκέντρωση των στρατών έγινε στο μέρος εκείνο, για να μη ξεφύγουν οι Έλληνες από τη θάλασσα.

Εκει δόθηκε ή έπική μάχη που κράτησε τρεις μέρες. Την τρίτη μέρα, ο Ζαχαριάς κι' ο Άνδρουτσος, με τό σπαθιά στο χέρι, κατόρθωσαν τέλος ν' άνοίξουν δρόμο άνάμεσα της έχθρικής παρατάξεως και να φτάσουν στο Αίγιο, ύστερ' από σαράντα ήμερών άκατάπαυστο πόλεμο.

Και έτσι, με τον Άνδρουτσο μπροστά και τό Ζαχαριά πίσω να κρατά την όπισθοφυλακή, έτελείωσε ή περιβόητη έκελην έστρατεία, κατά την όποιαν 700 άρματολοί έπολεμησαν εναντίον όλων των Τούρκικών δυνάμεων της Πελοποννήσου, έδρασκέλησαν βουνά, έπέρασαν ποτάμια, χαράδρες και λόγγους, υπέφεραν πείνα, δίψα και άλλες ταλαιπωρίες, εσκότωσαν ως δυο χιλιάδες Τούρκους, αυτοί δε έβγαλαν μόνο 56 συντρόφους.

Όταν τέλος έφτασαν στο Αίγιο και άντίκρυσαν τη θάλασσα, οι δυο ήρωες άπεχαρίστησαν ο ένας τον άλλο και για πρώτη ίσως φορά τρέσανε άόρνια από τ' άνδρεία τους μάτια. Τότε ο μόν Ζαχαριάς περνώντας από τη δυτική πλευρά της Πελοποννήσου ξανάρεσε στο λημέριο του, στη Μάνη, ο δε Άνδρουτσος έμπεσε σε καράβια

και πέρασε στη Ζάκυνθο με τό παλληκάρια του.

***
Ο Ζαχαριάς έζησε δέκα χρόνια άκόμη, πάντα σε πόλεμο με τους Τούρκους. Σε όλο αυτό τό διάστημα οι πύργοι του ήταν «προμαχώνες της έλευθερίας» και σγολέιο πολέμου. Στο σγολέιο έκεινο έδίδαχτηκαν την πολεμική τέχνη και τη φιλοπατρία ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και ο Νικήτας ο Τουρκοφάγος, οι μέλλοντες ήρωες του 21.

Άλλ' όταν οι Τούρκοι είχαν άπάντι τους έναν έχθρο σάν τό Ζαχαριά πως μπορούσαν να κοιμούνται ήσυχoi; Και τό πάντα έμνηχανέτηκαν για να τον έξοντάσουν. Άφου οε μάχη δεν ήταν δυνατό να σκοτωθή ο άτρόμητος άρματολός, ύπήρχε και ή δολοφονία, τό μέσο των δειλών.

Η Τούρκική έξουσία έβαλε σε ένέργεια τό πιο κατ'αθήναι μέσο. Ο ύποναύαρχος του 'Οθωμανικού στόλου 'Ιργιαλά Μπές άνέλαβε να έξοντάση τον Ζαχαριά. Συνεννοήθηκε με διάφορους κακοήγους, τους έδοροδόκησε, τους ύποσχέθηκε μεγάλα άξιώματα και κατόρθωσε να πετύχη τη δολοφονία του Ζαχαριά στό 1802.

Οι δολοφόνοι 12 τον άριθμό, παρέλαβαν στη συνωμοσία και τον Κουκκιά, φίλο και κουμπάρο του Ζαχαριά, ο όποιος έπίγιναι πολλές φορές στον πύργο του κι' έμενε μέρες.

Ο δόλιος Κουκκιάς έπαισπεύε, όπως συνήθως ο Ζαχαριά στον πύργο του και άφου έφραγαν καλά, τον έκρανέως άφθονο και δυνατό κρασί. Έτσι κατόρθωσε να τον άποκομήση και τότε περασμένα μεσάνυχτα, ο Κουκκιάς άνοίξε τις πόρτες του πύργου του στους συνωμότες, οι όποιοι άν και ήσαν όπλιομένοι σάν άστακοί άν και κρατούσαν τσεκούρια, έτρεμαν.

Άλλ' ο Κουκκιάς έχοντας τη μεγαλύτερη ευθύνη και έλπίζοντας μεγάλα άξιώματα από τους 'Οθωμανούς, έχτύπησε πρώτος με τό τσεκούρι τό κοιμισμένο λιοντάρι, και τότε πήραν κουράγιο κι' οι άλλοι και τον άποτελείωσαν.

Υπάρχει όμως και μία άλλη έκδοση περί του τρόπου με τον όποιον έθανατώθη ο ένδοξος άρματολός. Λένε δηλαδή ότι οι δεκατρείς δολοφόνοι, κρατούντες τρομπάκια, έμπεσαν στο δωμάτιο όπου κοιμότανε ο Ζαχαριάς και άμέσως, σ' ένα παράγγελμα του Κουκκιά, έπυροβόλησαν και οι δεκατρείς και τον έκότωσαν. Και έτσι έθανατώθη ο μέγας άρματολός της Μάνης που για 20 χρόνια κατηγόρησε την 'Οθωμανική Αυτοκρατορία.

***
Άλλά ή θεία Τιμωρία δεν άργησε να χτυπήση τους δολοφόνους: Όλοι μαζί έπήγαν με χαρά στον 'Ιργιαλά Μπές να του άναγγέλλουν την έλευση τους πρξί και να πάρουν την ύποσχεμένη άμοιβή. Έπειδή όμως δεν μπορούσαν να παρουσιάσουν στον 'Οθωμανό ύποναύαρχο την κεφαλή του Ζαχαριά ή κανένα άλλο μέρος του σώματος του, γιατί τον είχαν κάνει λιώμα με τό τσεκούρια, του παρουσίασαν τό τρομερό γιαταγάνι του ήρώος, κάτω από τό όποιο έπί 20 όλόκληρα χρόνια είχαν στενάξει οι μπέηδες του Μωριά.

Άλλ' ο 'Ιργιαλά Μπές, είτε από θαυμασμό στο λεοντόκαρδο Ζαχαριά, είτε για να μη δώση τό αντίτιμο της δολοφονίας, διέταξε ν' άποκεφαλίσουν τους 12 δολοφόνους. Ο θεοκατάρατος Κουκκιάς τιμωρήθηκε με άλλο τρόπο. Έκρεμάστηκε στο μεσαίο κατάρτι της Τονοκικής ναυαρχίδος.

Ο άπομνημονευματογράφος Ι. Κονδάρης γράφει ότι ο Ζαχαριάς έδολοφονήθη την 20ην 'Ιουλίου 1804 σε ηλικία 38 έτών. Πάγι στις μεγάλες του άρετές, σημειώνει και τα ελαττώματά του. Τού Ζαχαριά του άρεσε τό κρασί και ή γυναίκες. Μαζί του είχε πάντοτε—κατά τό τελευταία που έζη—και την έρωμένη του, την όραία Ειρήνη, συγγενή του κουμπάρου του. Την προσβολή αυτή της οικογενειακής τιμής του κουμπάρου του έξεμεταλλεύθηκαν έκείνοι που φθόνουσαν τό Ζαχαριά και έπληραν τον Κουκκιά με τό μένος τους.

Ο Κονδάρης δίνει τους άκολουθους χαρακτηρισμούς για τό Ζαχαριά:

Ήταν άνώτερος χημάταν. Όλα τά λάφυρα τά έμοίραζε στους στρατιώτες του. Έπολεμίσσε τους έχθρους της πατρίδος, άλλα έδίκαζε και κεινους που κατέφευγαν στη δικαιοσύνη του, και μάλιστα με τη Βίβλο του 'Αρμενοπούλου. Ίδου και ή ζογραφία του:

Έίχε ταχύπους, είχε ευαγροφον σώμα, μέσην λιανήν, πρόσποπον στογγυλόν και εδμορφον, όμματα μαύρα και εις τό δεξιόν όφθαλμόν λαν λαβωματιάν ή όποία του έκανε μεγάλην όραότητα. Τά παλλία του ήσαν μαύρα και σγουρά, είχε φωνήν μεγάλην, γλυκείαν και βροντώδη, είχε πνεύμα δέυτατον.

ΟΠΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΝΤΑΙ ΝΥΦΕΣ ΜΕ ΔΙΠΛΩΜΑ!...

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΣΥΖΥΓΙΚΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ!...

Μία 'Αμερικανική πρωτοτυπία. 'Αγών εναντίον της επιδημίας των διαζυγίων. Αί διπλωματούχει νύμφαι. Αί βάσεις της διδασκαλίας. Τί άνδρα πρέπει να εκλέγει μια νέα. Τά θέματα της εξέτασης. Πώς απευθύνονται οι καυγάδες. Η οικογενειακή ευτυχία από επιστημονικής βάσεως.

Πού λειτουργεί το πρωτότυπο αυτό σχολείο; Θα ρωτήσετε. Πού άλλου παρά στην 'Αμερική, στην χώρα των παραδόσεων. Είπε παλιόγλωττο βέβαια, ότι η 'Αμερική είναι ο τόπος όπου γίνονται τα περισσότερα διαζύγια. Συμφωνώ με την τελευταία στατιστική, έναντι 1,223,825 γάμων που έγιναν τον περασμένο χρόνο στάς 'Ηνωμένες Πολιτείας, αναλογούν 165,138 διαζύγια! Δηλαδή ένα διαζύγιο σε κάθε έφτά γάμους και περισσότερο μάλιστα αν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ότι όσοι παντρεύονται δεν χορεύουν για πρώτη φορά τον χορό του 'Ησαΐα. Ποιά όμως είναι η αιτία του κακού αυτού; Ο άνδρας;

Αλλά είναι γνωστό, ότι οι 'Αμερικανοί σκοτώνονται στην δουλειά για ν' αποκτήσουν ή γυναίκα τους αυτοκίνητο και να μην της λείψουν ή μεταξωτές κίλτσες. Η γυναίκα λοιπόν; Αλλά υπάρχουν πιά χαριτωμένες γυναίκες από τις νεαρές 'Αμερικανίδες; Ποιος φταίει τότε; Φταίει η ανατροφή! Τα κορίτσια δεν μαθαίνουν, ότι τους χρειάζεται για να είναι καλές σύζυγοι, ενώ μαθαίνουν ένα σωρό άλλα περιττά πράγματα.

Αυτό το συμπέρασμα έβγαλαν οι 'Αμερικανοί σοφοί και ἄμ' ἑπος ἄμ' ἔργον, αποφάσισαν να ιδρύσουν ένα σχολείο, όπου η νεαρές 'Αμερικανίδες να διδάσκονται τι πρέπει να κάνουν για να εξασφαλίσουν την οικογενειακή ευτυχία και την γαλήνη του σπιτιού τους.

Την διεύθυνει το πρότυπο αυτό σχολείο που λειτουργεί στη Βοστώνη ανέλαβε μια παπαδιά, η κυρία Μάκντοναλντ, η οποία ήταν γνωστή για τον ευτυχισμένο συζυγικό της βίο. Η παπαδιά αυτή επέδωθε μετά ζήλου στο έργο της και το «Σχολείον συζυγικής ευτυχίας» λειτουργεί θαυμάσια.

Θά ρωτήσετε όμως: Και τί διδάσκονται τα κορίτσια σ' αυτό το σχολείο; Πάρα πολλά πράγματα. Πρωτίστως αποστηθίζουν έναν «Επτάλογο» σάν να πούμε, που αποτελεί την βάση της δλης διδασκαλίας. Ο επτάλογος αυτός είναι ο εξής. «Σε τὸν διαβάσουν και η 'Ελληνίδες:

1). Πρίν παντρευθῆς εξέτασε τὸν εαυτό σου ἂν ἡ μεταβολή του τρόπου του ζῆν θά σέ κάνει ευτυχῆ. Γιατί δεν έχουν όλα τα κορίτσια κλίσσι πρὸς τὸν ἑγγαμὸ βίον και τὴν μηρότητα.

2). Νά ὑπολογίσῃς ἀκριβῶς τὸ εἰσόδημα τοῦ μέλλοντος συζύγου σου. Καί ἔπειτα σκέψου ἂν εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ ζῆσετε. Ἀσφαλῶς δὲν χρειάζονται πάρα πολλὰ χρήματα γιὰ νὰ εἶναι κανεὶς ευτυχῆς. Αλλὰ οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς καλοὺς φίλους, λένε οἱ Γάλλοι.

3). Μὴν παίρνῃς ποτὲ ὡς σύζυγον ἕναν ἄνδρα μόνον καὶ μόνον ἐπειδὴ εἶσαι ἐρωτευμένη μαζί του. Ἀν δὲν ἔχετε τίς ἰδies ἀντιλήψεις καὶ δὲν σὰς συνδῇ κανένα συμφέρον, τότε πρέπει νὰ σκεφθῇς ὁρμήως πρίν πάρῃς τὴν ἀπόφασί σου.

4). Δὲν πρέπει ν' ἀποφασίσῃς νὰ πάρῃς ὡς σύζυγο ἕναν ἄνθρωπο πού δὲν σοῦ ἀρέσει ἔστω καὶ ἂν ἔχῃ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ Κροίσου. Σκέψου πόσον καιρὸ εἶσαι ὑποχρεωμένη νὰ ζῆσῃς μαζί του περισσότερον πάντως ἀπὸ ὅσον θὰ κατῆλθῃ ἡ χαρὰ σου γιὰ ὅλα τὰ ὠραία πράγματα πού θ' ἀγοράσῃς μὲ τὰ χρήματά του.

5). Ἀμα γνωρίσῃς ἕναν ἄνθρωπο καὶ ἰδῇς

ὅτι σοῦ ἀρέσει τότε νὰ ἐξετάσῃς τρία πράγματα. Τὴν κοινωνική του θέσι, τὴν ἱκανότητά του πρὸς ἐργασίαν, τὰ πνευματικά του χαρίσματα. Ἀν αὐτὰ τὰ τρία δὲν συμβιβάζονται μὲ τίς διέξ σου ἀντιλήψεις, τότε ν' ἀποσυρθῇς. Ἐνα φρόνιμο κορίτσι δὲν πρέπει ποτὲ ν' ἀφήνῃ νὰ ἐλπίσῃ ἕνας ἄνδρας ἀκατάλληλος γιὰ οὕτως της, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ τῆς κάνει πρότασιν γάμου.

6). Μὴν λαμβάνῃς ὡς σύζυγον ἕναν ἄνθρωπο πού ἔχει ἰδιότητες στὸ φαγητὸ καὶ λέει διαρκῶς, πῶς ἐμαγαίρεσε ἡ μητέρα του τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ φαγητὸ. Βεβαίως καὶ γυναίκα πρέπει νὰ ἔσῃρ νὰ μαγειρεύῃ, ἀλλὰ ἡ ἐποχή μας εἶναι ἡ ἐποχή τοῦ εὐκόλου φαγητοῦ. Μεταξὺ τοῦ σπιτικοῦ ψωμοῦ καὶ τοῦ ψωμοῦ τοῦ φουρνιστοῦ μόνον διαφορά ὑπάρχει: «Ὅτι τὸ ψωμὶ τοῦ φουρνιστοῦ εἶναι τὸ νοστιμώτερο.

7). Ἀμα βρῇς ἕναν ἄνθρωπο τὸν ὁποῖον ἐκτιμῇς, ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ σέ συντηρήσῃ ἀξιοπρεπῶς καὶ μὲ τὸν ὁποῖον σὲ συνδέουν κοινὰ συμφέροντα καὶ ἀντιλήψεις, μὴν διστάζῃς νὰ τὸν παντρευθῇς ἔστω καὶ ἐν στήν ἀρχὴ δὲν τὸν ἀγαπᾷς. Ὁ ἔρωσ πού ἀναπτύσσεται μετὰ τὸν γάμο εἶναι καὶ ὁ διαρκέστερος.

Πῶς σὰς φαίνονται ἡ συμβουλὲς αὗτῃς; Κάπως πολὺ πεζαὶ καὶ πρακτικαί, δὲν εἶναι ἔτσι; Ἀλλάς ὁμῶς ὑπ' ὄψιν σας, ὅτι γιὰ τίς νεαρές 'Αμερικανίδες ἡ ἐποχή τοῦ ρομαντισμοῦ ἔχει πρὸ πολλοῦ παρῆλθε.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἀποστηθίσουν καὶ ἐνηοήσουν τὴν «ἐπτάλογο» αὐτὴν ἡ μαθήτριάς τοῦ «Σχολείου τῆς συζυγικῆς ευτυχίας» διδάσκονται πολλὰ ἄλλα ἔξ ὀφείλμα πράγματα καὶ στὸ τέλος δίδουν καὶ ἐξέταση ὅπου μετὰ τὸν ἄλλον πρέπει νὰ λύσουν οἰκογενειακά προβλήματα. Ἰδοὺ μερικὰ ἀπὸ τίς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἀπαντήσεις τῶν μαθητριάων.

1). Ἐρώτ. — Ὁ κύριος Χ. ἔχει μία νεαρά καὶ καλὴ δακτυλογράφο. Μία ἡμέρα ἡ κυρία Οὐίλσον τὸν βλέπει νὰ βγαίνει ἀπ' τὸ γραφεῖο συνοδεύον τὴν δακτυλογράφο του καὶ ἀνακοινῶσε τὸ πρῶμα ἁμέρας στὴν γυναίκα του. Τί πρέπει νὰ πῇ ἡ γυναίκα του στὴν

κ. Οὐίλσον καὶ πῶς πρέπει νὰ φερθῇ στὸν ἄνδρα της;

Ἀπάντ. — Ἐγὼ στὴν θέσι τῆς κυρίας Χ. θά ἀπαντοῦσα ὡς εξῆς στὴν κυρία Οὐίλσον:

— Ναὶ ἐγὼ ἡ ἴδια παρεκάλεσα τὸν ἄνδρα μου νὰ τὴν πᾶῃ σ' ἕνα θέατρο. Τὸ καὶμένο τὸ κορίτσι δὲν ἔχει κανένα συγγενὴ καὶ τὸν τελευταῖο μῆνα κουράστηκε πολὺ, ὥστε νὰ τῆς χρειάζεσται μὴ ἀνταπόδοσις. Ὅσο γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἄνδρα μου, μετὰ μὴ ἡ δύο ἐβδομάδες θά τοῦ διηγουμην, ὅτι ἕνας γνωστός μας συνοδεύει τὴν δακτυλογράφο του σὸ θέατρο καὶ τὴν προσκαλεῖ σὲ γεῦμα. Ἀν ὁ ἄνδρας μου ἐξεφράζετο δυσμενῶς γι' αὐτὸ τὸ πρῶμα καὶ ἀνανακτοῦσε, τότε θά εἶχα ἐκδικηθῇ. Ἐστὶ θά τὸν εἶχα ἡδῇ κατὰ τὸ ἥμισυ νικῆσει.

2) Ἐρ. — Οἱ Α. ἔχουν ἕνα μόνον παιδί καὶ ἔχουν ἐντελῶς διαφορετικὲς ἀντιλήψεις περὶ ἀνατροφῆς. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸν καυγάδιζον καὶ μερὰ γιὰ τὸν τρόπο πού πρέπει ν' ἀνατροφῇ ὁ γυνίος τους. Τί πρέπει νὰ γίνῃ στὴν περίπτωση αὕτῃ;

Ἀπ.— Κάθε γονεὺς πρέπει νὰ ἀναλάβῃ ὁρισμένα μέρη τῆς ἀνατροφῆς σὲ ὅποια νὰ μὴ ἀνακατεῦνται ὁ ἄλλος. Ἡ μητέρα τὴν συμπεριφορὰ, τὴν εὐγένεια, τὴν καθαριότητα, τὴν θρησκεία. Ὁ πατέρας τὸ σχολεῖο, τὴν σωματικὴ

Οἱ Α. ἔχουν ἕνα παιδί καὶ μαλῶνουν γιὰ τὴν ἀνατροφή του.

ΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΘΥΜΗΣΗ

Τῆς Μαρσελίνας Ντεμπορντ Βαλμὸρ

Ὅταν ἐχλώμασε ἄσφρα καὶ οὐ μουσειοποιημένα λόγια ἡ φωνὴ του ὁβόσθηε μὴ ἀξέχαστη βραδεία τρεμάμενη, ὅταν ἄπωνα μὲ βλέφαρα ὀνυμένα τὰ μάτια του μὲ πλήγῳσαν πικρὰ μὲς στὴν καρδιά: ὅταν φωτίσθηε ἡ γλυκεῖα μορφή του ἡ ἀγαπητὴ μου σάν ἀπὸ μὴ φλόγα ἀόρατη μὲ τῆς ὀργῆς τὸ χρώμα ζωγραφιστὴ ἀπομένοντασ βαθεῖα μὲς στὴν ψυχὴ μου δὲ μ' ἀγαποῦσε πεία, μὰ ἐγὼ τὸν ἀγαποῦσα ἀκόμα...

ΕΛΕΓΕΙΟ

(Τῆς ἰδίας)

Ἵσως μὰ μέρα μὲ γλυκεῖα φωνὴ καὶ ραγιόμένη νὰ μὲ ζυπνήσῃ στὰ μικρὰ τὰ κυπαρίσσια κάτω μετανιωμένως: τότε ἐγὼ θαθεῖα στὴ γῇ κρυμμένη, πειὸ εὐτυχιωμένη πειὰ ἂπ' αὐτόν, θ' ἀκούσω τὴ λαλιά του. Ἀρὰ ἂπ' τὴ ράχη θά τὸν δῶ σκυφτὸς νὰ κατεβαίνει καὶ ἀφῶ μὲ κρατῇ ἀνόφελα καὶ μάταια περπατῇ. Ἐνὸς στὰ πόδια οκλάβα τον θάμαι ἄλυσσοδεμένη, θά κλάψῃ καὶ τὴ στάχτη μου μὲ δάκρυα θά ραντίσῃ. Τότε θά μείνω μόνῃ μου, μὲ παρηγορημένη: οἱ ἄνθρωποι δὲ θά ὁβόσουνε τ' ἀργαρία σου, καλὲ μου. Ἀπῶρε κίλως ἦθελα νάμουν στὴ γῇ κρυμμένη καὶ ἐκεῖ νὰ τὸν ἐπρόσμενα... Μὴ ἂν δὲν ἐρχόταν, Θέ μου;...

ΣΤΟ ΤΡΥΓΟΝΙ

Τοῦ Ρενσάκρ

Τί λὲς αὐτοῦ, στοχαστικὸ τριγόνι, δὴλ τὴν ὥρα πᾶνω σὸ δέτρο τὸ ἐρῶ; — Δαδῆτὶ μου, θρηπῶ. Πόιν; — Τῇ στήτῃ συντρόφισσα πού λείπει... Ἀχ, πῶς ποινῶ, πεθαίνω ἀπὸ τὴ θλίψη μου... — Καὶ ποῦνε κείνη τώρα;

— Τὴν ἔπιασε ἕνας κνηγὸς οκλήρὸς μὲ βοδῆα, ἄλλοι μου...

Γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ τὸν ἀδικο χαμὸ τῆς τραγοῦδῶ καὶ τὸν κακὸ τὸ θάνατο κρατῶ μὲ πόθο ἔδῳ πού δὲ μὲ σκέτωσε καὶ ἐμὲ μαζί μὲ τὴν καλή μου.

— Θὲς νὰ πεθάνῃς καὶ νὰ πᾶς σ' αὐτὴ πού σὲ γυρεῖ;

— Ἀφοῦ μαθαίνεται σ' αὐτὸ τὸ δάσος ἀργά μου ἡ ζῆση καὶ τῆς θαντῆς τὸ μουσικὸ πάντα μὲ οντροφεύει...

Χαριτωμένα μου πουλιά, πόσο εἶστε εὐτυχιωμένα!

Μονάχῃ τῆς στὸν ἔρωτα σὰς δασκαλεύει ἡ φύση νὰ ζῆτε, νὰ πεθαίνετε πιστὰ καὶ ἀγαπημένα.

Μεταφρ. Γ. Κ.

ἔρασκη. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀνακοινώσουν σὸ παιδί. Ἐπίσης νὰ ἀποφεύγουν νὰ κάνουν ὅποιαδήποτε κριτικὴ ἐπ' αὐτοῦ ἐν-ὕπνιόν του.

Ἐρ.— Ἡ κυρία Β. ζηλεύει μία φιλενάδα της. Τὴν καλεῖ γιὰ δύο βδομάδες σὸ σπίτι της καὶ τὴν ἀφήνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μόνῃ της μὲ τὸν ἄνδρα της. Εἶναι ἔξυπνο αὐτὸ τὸ πρῶμα ἡ φιλοκλίνδινος;

Ἀπ.— Ἐγὼ δὲν θά τὸ ἔκανα γιὰτί ὁποῖος πλητίζει τὸν κίνδυνον δὲν τὸν ἀποφεύγει. Καὶ τὸ κάτω—κάτω τῆς γραφῆς καὶ ὁ καλύτερος συζυγὸς εἶναι ἄνθρωπος ἀπὸ κρέας καὶ αἷμα—ἰδίως δὲ ὅταν βλέπεισ ὅτι ἡ γυναίκα του τὸν πολυαφῆνει μοναχὸ του καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται γι' αὐτόν.

Αὐτὲς λοιπὸν εἶναι ἡ ἐρωτήσεσι καὶ ἡ ἀπαντήσεσι τῶν ἐξετάσεων τοῦ Σχολείου αὐτοῦ. Ἀμα τίς ὑποστοῖν μὲ ἐπιτυχία ἡ νεαρές μὲς παίρνουν ἕνα διπλῶμα καὶ τὸν τίτλον τῆς Certified Bride (Διπλωματοῦχος τῆς οὐ χ ο υ ν ὕ μ φ ης) τὸν τίτλον αὐτὸν C. B. μποροῦν νὰ τὸν βάλουν καὶ στὰ ἐπισκεπτήριά τους: ὅπως οἱ κύριοι βάζουν τὸ Δ. Φ. Καὶ δὲν καμαρώνουν λίγο γι' αὐτό.

Λοιπὸν ἐμπρός! Ὅσοι ζητοῦν τὸ ἰδεώδες τῆς συζύγου ἄς πᾶνε στὴν 'Αμερική νὰ πάρουν μὴ διπλωματοῦχο νύμφη. Ἀρκεῖ νὰ τοὺς βγῇ καλὴ γιὰτί παρ' ὅλα ταῦτα ἡ παροιμία λέει: «Γάμος καὶ κρεμὰ ἐξ οὐρανοῦ», δηλαδὴ εἶναι ευχερὰ!...

Η ΑΓΑΠΗ ΑΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πῶς ἀγαποῦν σήμερα. Ὁ σύγχρονος ἔρως. Ὁ ἔρως πάλαι ποτὲ. Σελίδες αἰσθηματικῶν μυθιστορημάτων. Ἡ ἀγάπη πού μεδᾷ, καίει, σκοτώνει! κ.λ.π. κ.λ.π.

Σήμερα πεία δὲν εἶναι ἄλλοιμονο τῆς μόδας τὰ ἐρωτικά γράμματα. Ἡ μεταβολὴ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν, ἡ τόσον ἀπύτομος καὶ ραγδαία κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν ἰδίως περίοδον, ἐπέφερε μεταβολὴν καὶ εἰς τὰ ζητήματα ἀκόμη πού ἀφοροῦν τὸν ἔρωτα, σ' αὐτὰ κυρίως.

Μεταφράζουμε παρακάτω ἀποσπάσματα μερικῶν παλιῶν μυθιστορημάτων πού δείχνουν πόσο μεγάλο ρόλο ἐπαίταν στὸν ἔρωτα μὲς γυναικας ἄλλοτε τὰ ἐρωτικά γράμματα, μὲ τί χαρὰ, μὲ τί ἀπερίγραπτη συγκίνησι, διάβαζε μὴ ἐρωτευμένη τὸ γράμμα τοῦ ἀγαπημένου της.

Ἡ Σοεῖς ντὲ Βολάνζ, π. χ. ἡ ἡρώς τῶν «Ἐπικινδύνων Σχέσεων», μὴ νέα δεκαπέντε χρόνων πού ἀγαπᾷ γιὰ πρώτη φορά, περιγράφει ὡς εξῆς, σὲ μὴ φίλῃ της, τὴν ἐντύπωσιν πού τῆς ἔκαναν τὰ φλογερὰ γράμματα τοῦ ὑποκόμητος ντὲ Βαλμὸν:

«... Ὅταν γύρισα σὸ σπίτι μου καὶ ἐβγήκε ἀπὸ τὸ δωμάτιό μου ἡ καμαριέρα μου, πῆγα νὰ πάρω τὴν ὅρα μου. Ἀνάμεσα στίς χορδὲς βρήκα ἕνα γράμμα δικό του, διπλωμένο ἀπλῶς καὶ τὸ ὅποισ δὲν εἶχε κλείσει σὲ φάκελλο. Ὡ! ἂν ἤξερες τί μοῦ γράφει! Ἀπ' τὴν στιγμή πού διάβασα τὸ γράμμα του εἶμαι τόσο εὐτυχιωμένη πού δὲν μπορῶ τίποτε ἄλλο νὰ σκεφθῶ. Τὸ διάβασα τέσσερες φορές στὴ σειρά, καὶ ὕστερα τὸ ἔκλεισα σὸ συτάρι μου. Ἀπ' τὸ πολὺ διάβασα τὸ ἀποστήθισα, χωρὶς νὰ θέλω, καὶ διὰν ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ, δὲν κατάφερα νὰ κλείσω μάτι μὲ τὸ νὰ σκεπτομαι. Μόλις ἔκλεισα τὰ μάτια μου, μοῦ φαινόταν πῶς ἦταν ἐκεῖ μπροστὰ μου καὶ μοῦ ἔλεγε ὁ ἴδιος, ὅτι πρὸ ὀλίγου εἶχα διαβάσει τὸ γράμμα του. Μόνον ἀφοῦ πέρασαν πολλὲς ὥρες κατόρθωσα νὰ κλείσω μάτι. Καὶ μόλις ἐξήγησα — ἦταν ἀκόμη πολὺ νωρὴς — ἐπῆγα καὶ ξανάπῆρα τὸ γράμμα του γιὰ νὰ τὸ ἐξαδιαβῶ μὲ τὴν ἡσυχία μου. Τὸ πρῶτο σὸ κρεββάτι μου καὶ τὸ γέμισα φιλή!... Εἶνε κακὸ ἴσως νὰ φιλῇ ἕτσι κανεὶς ἕνα γράμμα, δὲν μπορῶς ὅμως νὰ συγκρατήσω τὴν ἐπιθυμία μου αὕτη...»

Τόσο δυνατὴ συγκίνησι δίνει ἕνα γράμμα τοῦ ἀγαπημένου της σὲ μὴ νέα δεκαπέντε μόλις χρόνων;

Νά τώρα καὶ ἄλλο σχετικὸ ντοκουμέντο. Ἡ κυρία Μπεργκενχάιμ, ἡρώς τοῦ μυθιστορηματος «Τὸ Γεράκι» διάβαζε, διηγεῖται, τὸ γράμμα τοῦ ἀγαπημένου της, ὅπως διαβάζουν ἡ γυναίκες πού ἀγαποῦν. Νοηλῶς ἐπαλωμένη, μὲ τὸ μέτωπο στή-οιγμένο σὸ χέρι της, ἔβγαζε μὴ — μὴ τίς κόλλες τῆς ἐπιστολῆς ἀπὸ τὸν κόρφο της ὅπου εἰς εἶχε βάλει. Ἐπῆνε μὲ τὰ μάτια της καὶ μὲ τὴν ψυχὴ τὸ δηλητήριο τῶν φράσεων πού ἔκαίγαν. Ἀνέκνεσε μεθυσμένη τὸ ἔμυλο ἐρωτικὸ πάθος τοῦ ἀνδρός πού τὸν εἶχε κυριεύσει ὁλοκλήρως καὶ ὁ ὁποῖος τῆς ἔγραφε λόγια πού ἦσαν σάν μωρομῆσις λιβανωτὸς λατρείας καὶ προσευχῆς.

«... Ἐγκαταλείπεισ τὴν μουσικὴ τῶν μελωδικῶν φράσεων ἡ ὁποῖες τὴν ἐλκενίζαν μὲ τὸν γλυκύτερο τρόπο, ἐρῶνίζετο ὁλοκλήρως σὲ μὴ τρυφερὴ ὀνειροπόλῃ πού τῆς ἔφερε ἕνα ἡρόδικτο μυστήριον τῶν αἰσθησεων. Ἐλουζότανε στὰ μαγικά ῥάματα τοῦ ἔρωτος πού καὶς στάλα μου εἶναι καὶ ἕνα χάδι... Καὶ διὰν μὴ ἀπὸ τίς λέξεις ἐκείνης πού κρύβουν τίς γυναίκες νὰ συγκλονίζονται ὁλοκλήρως, μιλοῦσε βαθύτερα στὴν ψυχὴ της, ἔκλεισε τὰ μάτια της καὶ γυροῦντας στὴν παλινθῶνα ἀκουμπήσας στὰ χεῖρά της τὸ κρῶς χαρὸ πού τὴν ἔκαίγε. Νοηθῶντας τὰ γράμματα τοῦ ἀγαπημένου της πᾶνω στὴν καρδιά της, ἦταν σάν νάκουσε τὸ ἴδιον τὸ χέρι του πᾶνω ἐκεῖ! ἀκουμπώντας τὸ γράμμα του στὰ χεῖρά της ἦταν σάν νάκουσε τὸ σῶμά του. Τὴν ἐφώτασε μὲ ὅλη τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς της, μὲ ὅλη τὴν μέτῃ καὶ τὴν ἐκλῖσι τῶν αἰσθησεων της...»

Ἐστὶ ἀγαποῦσαν ἄλλοτε... Σήμερα, ἄλλοιμονο, ἔλειψε καὶ ἡ ἀγνὴ ἀγάπη ἀπὸ τὸν κόσμον!...

Ο' Ανέραστος

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΔΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ενδιαφέρον υπέρ της πεθεράς :

Ο κ. Αβραάμ συναντά στο δρόμο τον φίλο του Πραξαγόρα με δυο ανανάδες στα χέρια.
— Μπα ! του λέει, έγινες βλέπω νοικοκύρης !...
— Γιατί ;...
— Γιατί αγοράσες δυο ανανάδες.
— Α ! γι' αυτό παραξενεύτηκες ;
— Γι' αυτό βέβαια. Τί τους θέλεις και τους δυο ;...
— Χμ... Είπε για την πεθερά μου και οι δύο. Χθες έλεγε πως θα έδινε τό... ήμισυ της ζωής της για έναν ανανά !...
***

Για λογαριασμό του συμβίου :

Η κ. Σουρουκλέμ πούσε μπρός στον άντρα της σωστός ελέφαντα, μιλάει στο δρόμο με τον δικηγόρο τον κ. Παρλαπίπα. Ο κ. Παρλαπίπας παραξενεύεται γιατί ο κ. Σουρουκλέμ της κ. Σουρουκλέμ δεν καννίζει πλέον.
Η κυρία Σ. — Μάλιστα... Ο άντρας μου έπαισε να καννίζει.
Ο κύριος Π. — Μπράβο !... Αυτό θα πη θέλησες...
Η κυρία Σ. — Θέλησα ευτυχώς έχω πάντοτε... όταν πρόκειται για τον άντρα μου !...
***

Η κακός γλάσος :

Εκεί, που πέραν τον καφέ τους στο σπίτι του εβραίου συμβολαιογράφου κ. Στουπόχαρτου, πιάσαν κουβέντα για την όχι και τόσο σεμνή κ. Βάιλ.
Η κ. Στουπόχαρτου της ψέλνει τον αναβρόμμενο. Έν τέλει πληροφορεί τη συντροφιά της, ότι η κ. Βάιλ παντρεύτηκε.
— Η Ρερέκα Βάιλ παντρεύτηκε ; Εκπληκτικό ! Και τί κάνει τώρα ; Κρανάζει ο κ. Χαχαμίδης.
— Πάντοτε τα ίδια φίλε μου. Μόνο που έχει έναν άντρα επί πλέον !...
***

Ένας δεισιδής για τον γάμο :

Ο διπλωματικός υπάλληλος κ. Ατσάκιστος πέρνει το τσάι του στη κ. Καφεκούτη.

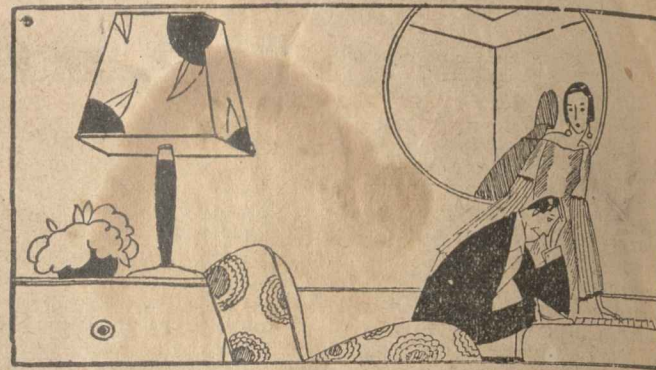
— Τί ιδέα έχετε, φίλε μου, για τον γάμο τον ρωτάει η οικοδέσποινα :

Και ο κ. Ατσάκιστος απαντά :

— Μ' έρωτάτε, κυρία μου, τί ιδέα έχω, για το γάμο. Νά σας πω. Είπε ένα σκεπασμένο καλάθι μέσα στο οποίο βρίσκονταν ένα μικρό κουνελάκι και είκοσι άχνης. Ο όποιος φάει το χέρι του στο καλάθι χωρίς να βλέπει με την έλπίδα πως θα πιάσει το κουνελάκι...

Ο Κατεψυγμένος

ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΟΤΑΝ ΑΓΑΠΑ Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Τι είναι ο έρωας για την γυναίκα. Πώς τον επιδιώκει και τι άντλει απ' αυτόν. Η έπιρροή που εξασκεί ο έρωας στις γυναίκες. Μία περίεργη στατιστική. κ.λ.π. κ.λ.π.

Η μεγάλη γαλλική συγγραφέας του περασμένου αιώνα, Μαντλν ντε Σταέλ, έλεγε : «Ο έρωας είναι η ζωή της γυναίκας». Και δεν είχε άδικο. Δεν είναι μόνον όλη η ζωή της γυναίκας ο έρωας αλλά και όλος της ο προορισμός. Τι θα ήταν χωρίς την γυναίκα η ανθρωπότητα ; Τι θα ήταν χωρίς τον σύντροφό του, αυτόν, ο άνδρας ; Χωρίς την γυναίκα, λέγει ο Σατωμπαριάν, ο άνδρας θα ήταν τραγικός, μονότονος, και θα άγνοούσε την γυναίκα, που είναι το χαμόγελο της ψυχής. Η γυναίκα κρεμά γύρω του τα λουλούδια της ζωής, σαν τις περιπλοκάδες εκείνες των δασών που στολίζουν τον κορμό των δέντρων με τις μυροβόλες των γιγαντίων.

Η γυναίκα αισθάνεται βαθύτερα απ' τον άνδρα τον έρωτα. Δεν μπορεί να είναι ο έρωας γι' αυτήν ούτε ένα κοινό και μέτριο αίσθημα ούτε μία άοριστη έλπίδα.

Αλλά την κάνει τάχα καλλίτερη ή χειρότερη την γυναίκα ο έρωας ; Αναμφισβήτως την καθιστά πενιχότερη, πενιχότερη, και γλυκειά, μ' όλες τις πίκρες και απογοητεύσεις κι' αν την ποίση την κάρνει ακόμη πενιχότερη.

Καμιά φορά όμως κάνει και χειρότερη την γυναίκα ο έρωας. Παραδείγματος χάριν όταν κυριαρχήσει από κανένα υπερβολικό πάθος, όταν την περιφρονήσει ή φωνή ανόμιος της άγάπης της ο άνδρας που αγαπά, όταν την εγκαταλείψει τέλος, για μία άλλη γυναίκα. Τότε κυριεύει από το πάθος της, τυφλή από όργη, υπακούει στα χειρότερα ένστικτά της, τα όποια σκοτούν το λογικό της, το φύσει τόσο ευερέθιστο, και μέσα στην τρέλλα της δεν διατάζει να φθάσει και ως το έγκλημα. Πάντα σχεδόν η γυναίκα έγκλημαται από αγάπη, όπως και αυτοκτονεί συχνά από αγάπη. Απ' τις τελευταίες στατιστικές απέδειχθη ότι στη Γαλλία και την Ιταλία μόνον αυτοκτονούν πολύ λιγότερες γυναίκες από οι άνδρες.

Ενώ όμως άνδρες αυτοκτονούν 7 μόνον τοις εκατόν για έρωτικούς λόγους, γυναίκες αυτοκτονούν πολύ περισσότερες, 28 και 30 τοις εκατό !...

Είτε ευχάριστα είτε είνε δυσάρεστα, τ' αποτελέσματα του έρωτος για την γυναίκα, παραλύεται στο πάθος αυτό μ' ευχάριστα όταν είναι νέα.

Μολτατα δεν μπορεί να πη κανείς ότι δεν ένηργησε με άπειρη σοφία η φύσις κάνοντας την γυναίκα τόσο ερωτική. Γιατί, τί είναι γυναίκα χωρίς έρωτα ! — Τίποτε !...

Ο έρωας της δίνει όλες τις χάρες, τις πιο γλυκές τουλάχιστον, εκείνες που η ίδια περισσότερο επιδιώκει. Ο έρωας την έμβάζει βασίλισσα σε θρόνο, μεθά τις αισθήσεις της, κολακεία την υπερηφάνειά της, διατηρεί την κυριαρχία και εξασφαλίζει το γόνιμό της. Η γυναίκα απολαμβάνει και τις μικρές, και τις πιο μηδαμινές χάρες που δίνει η αγάπη. Καμμία απ' τις ικανότητες που παρέχει ο έρωας στην ψυχή, στις αισθήσεις ή στην κενόδοξία της, δεν της φαίνεται αξιοκαταφρόνητη και δεν της διαφεύγει. Και τούτο γιατί όλη της η σκέψις, όλη της η ύπαρξις τον έρωτα αποβλέπει.

Εκείνοι ακόμη που επέτεθησαν κατά της γυναίκας, οι πιο μισογύναι, υπήρξαν και ευαίσθητοι σ' όλη τους την ζωή.

Αγαπάτε την γυναίκα για την γυναίκα. Μή ζητάτε απ' την γυναίκα τίποτε περισσότερο από την αγάπη.

Ο έρωας είναι στη γυναίκα όπως το άρωμα στα λουλούδια. Και όταν προσδίδει τον έρωτα η γυναίκα, το : άμνετ πάντα χάριν του έρωτος.

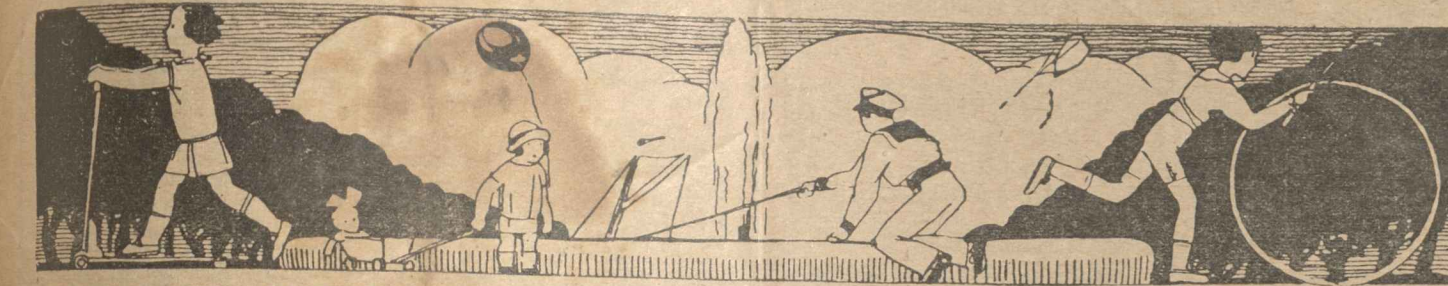
Εδώστε την γυναίκα. Μας δίνει την αγάπη. Αυτή είναι ο σκοπός της ζωής, η χαρά του βίου, το φως που μας φέγγει και προχωρούμε στην ζωή, το μάνα του κόσμου τούτου !

Ο κ. Ασφοφ

ΙΣΑ — ΙΣΑ...

Η δεσποινίς ντ' Αντάη θυμωμένη έναντιόν του Μπασομπιέρ πύρ ο όποιος ήρνετο να την παντρευθί του είπε μία μέρα :

— Είσθε ο κουτσότερος άνθρωπος απ' όσους γνωρίζω.
— Ίσα ίσα που σας απέδειξα το έναντίον ! απήντησεν ο Μπασομπιέρ.

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Οι Άγγλοι πατρίκις και η ταβέρνα. — Τί γράφει ένας πρεσβευτής. — Η ταβέρνα Ντυριέ στο Παρίσι. — Πού έγραψε ο Ρακίνας τις τραγωδίες του. — Η ταβέρνα όπου σύχναζε ο Γκαίτε. — Το «Ξύλινο Σπαθί». — Οργια και άκροασίες. — Το έγκλημα ενός ευγενούς. — Ένα βασιλικό διαταγμα. Απαγορεύεται η είσοδος στις γυναίκες !... Ο ξεπεσμός της ταβέρνας. κ.λ.π.

Σήμερα υπάρχουν μπά, ντάνσιγκ, Τή-ρούμ, λέσχαes και άλλα πολλά και διάφορα κοσμικά κέντρα, όπου η άριστοκρατία μπορεί να πάη να συζητήσει, να χορέψει, να φλερτάρει, να κουτοσιμπολέψει και να ξεσπάσει. Μά στο μεσαίωνα δεν υπήρχαν τέτοια πράγματα. Το μόνο άριστοκρατικό κέντρο εκείνης της εποχής ήταν η ταβέρνα, καταλλήλως διασκευασμένη έννοείται. Οι Άγγλοι δεν συνήθιζαν να έχουν σπίτι τους προμήθεια από κρασί, γράφει κάποιος πρεσβευτής της Βενετίας στο Λονδίνο, επί 'Ερρίκου Η'. Πηγαίνουν, έλκονται και το πίνουν στην ταβέρνα. Και δεν είναι καθόλου παράξενο να δής Άγγλους πατρίκας, γυναικας της ανωτάτης, πολλές φορές, άριστοκρατικής τάξεως, να βγαίνουν από τις ταβέρνες με τους ευγενείς καβαλιέρους του, τύφλα στο μεθύδι και κρατώντας κάτω απ' τη μασχάλη τους μία γεμάτη μπουτίλια !...

Στη Γαλλία, μεγάλη φήμη είχε αποκτήσει η άριστοκρατική ταβέρνα της Ντυριέ, που βρισκότανε στο Παρισιό προάστειο Σαιν — Ελμό. Και η δουλειά της έπληγαν τον τοκο, που η Ντυριέ αναγκάστηκε ν' αγοράσει όλα τα σπίτια που ήτανε γύρω από την ταβέρνα της και να φτιάξει ένα μεγάλο καμπέλι με όγδόντα δωμάτια, πλουσιώτατα έπιπλα μένα.

Μά τα κέντρα αυτά έγιναν, ως ήτο επόμενον, έστια σκανδάλων και απαντάτων όργίων. Ο Λουδοβίκος ΙΔ', θέλοντας να πατάει τα κακά αυτόδιδεχτά όλες η ταβέρνες να κλείνουν... από τις έξη το βράδυ. Και η ταβέρνες έκλειναν, πράγματι... τις πόρτες. Μά τί γινότανε μέσα ως τα έμερωμάτα, μονάχα ένας θεός και εκείνοι που ήλκοντο να τ' έβλεπαν !...

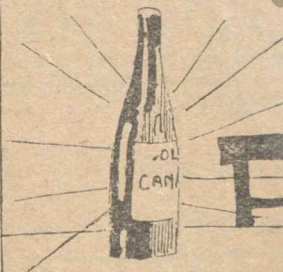
Καιώτεροι θαμώνες των καπηλειών αυτών ήταν ανώτεροι αριστοκράτες και μεγαλόπαιδες. Έξ αυτών πολλοί το θεωρούσανε τιμή τους να καταδεχθί η ταβερνάρις — ο όποιος βίβαια δεν είχε τίποτα το κοινό με τους άλλους λαϊκούς, κυρτελάριδες συναδέλφους του — να κρασιάσει στην πόρτα του καταστήματός του τα... οικόσημά τους ! Ο Ρακίνας έγραψε τις περισσότερες τραγωδίες του στην ταβέρνα το «Άσπρο Πρόβατο», παρόν με το Σαιντ — Ανάν, τον περίφημο ταβερνοβόλο ποιητή, ο όποιος αφού γύρισε όλον τον κόσμο για να δοκιμάσει τα κρασιά του, αφού έμνησε τη μέθη μ' όλα τα γνωστά και άγνωστα μέτρα, εγκατεστάθη μονίμως στο «Βασιλικό σπαθί» και κει έβγαζε απ' το πρωί ως το βράδυ φιλικούς έναντιον... του νερού !

Περύφηνη επίσης ήταν η ταβέρνα το «Καλόπαιδα» όπου μαζεύονταν ο Μολιέρους με το θιασό του κ' έπιναν... όταν πήγαιναν καλό ή κακό τις των παραστάσεων ! Αντίκρυ άκριβώς βρισκότανε ένα άλλο καπελειό ή «Συμμαχία» που είχε τακτικό και τζαματζή πλάτη τον δραματικό συγγραφέα Σανμελέ, ο όποιος κυνηγούσε διαρκώς το Ρακίνα για να του διαβάσει τις τραγωδίες του και να τον πείσει πως ήταν μεγαλοφυής ! Ο Μπουαλώ, γράφει στην άλλη λογαριασμό του πως ο Ρακίνας για να γλυτώσει απ' αυτό το μαρτύριο, έβριζε το Σανμελέ να πίνει γοαυμή, για λογαριασμό του, μόνο και μόνο για να μην μπορέι να μιλήη !

Στη Γερμανία σώζεται ως σήμερα μία ταβέρνα που είναι τόπος προσσηνιμωτός για κάθε γνήσιο γεροντό. Η ταβέρνα όπου έσούργαζε ο Γκαίτε. Εκεί, ο νεαρός Βόλφγκανγκ έγραψε, με κάρο-δυστο, τούλους, τους πρώτους στίχους του. Και την ταβέρνα αυτή έχει αποθανατίσει στην περίφημη σκηνή των φοιτητών, στο Φρανκφούρτη, των φοιτητών που «πίνουν, πίνουν, σαν πεντακόσιοι χρόνια !...

Μά οί σοβαροί να πούμε διανοούμενοι — θεολόγοι, φιλόσοφοι, καθηγηται πανεπιστημίων — είχαν τις δικές τους ταβέρνες, στις όποιες όμως μάλλον έτρωγαν παρά έπιναν...

Από τον ΙΗ' αιώνα άρχίζει για τις ταβέρνες — τις άριστοκρατικές έννοουμε — νέα περίοδος : περίοδος άκατονόμαστον όργων και άγριας άκροασίας. Είναι ο λεγόμενος «λευθεριάζων αιώνας». Τα ήθη βρυσκόντουσαν τότε σε μεγάλη έκλυση. Τού χάκου μερικοί πάφρονες κ' έκρατέις άνθρωποι προσπα-

Ας μην ξεχνάμε όμως πως ατόσσε στις άρχες του περασμένου αιώνας, της θριαμβευτικής επέλάσεως του πολιτισμού. Η ταβέρνες άνήκανε πιά — για την άριστοκρατία βέβαια — στο παρελθόν.

Αρχισαν να νύοινον πολλά και διάφορα κέντρα, στα όποια μπορούσανε θαυμάσια να γλεντήσουν χωρίς το φόβο αλκοολισμού και έφοδων.

Κι' έτσι σιγά — σιγά, η ταβέρνες περιήλθαν υπό την άπόλυτο ιδιοκτησία των κατοικούντων λαϊκών τάσεων και των λογίων και ποιητών, οι όποιοι, στη Γαλλία ιδίως, έκαναν μερικά από αυτά τα λαϊκά κέντρα να μεταβληθούν σε πραγματικούς ναούς Τέχνης.

Μά, για τις φιλολογικές ταβέρνες της Γαλλίας, που φιλοξένησαν ένα Μπωνταίό, ένα Βεργαίον, ένα Μωράε, θα μιλήσουμε στο έρχόμενο φύλλο.

ΣΑΜΠΑΝΙΑ ΜΟΥΜ

CORDON ROUGE
CORDON VERT
EXTRA DRY

Ἡ ΣΑΜΠΑΝΙΑ ΜΟΥΜ δίνει κέφι τρελὸ καὶ σὲ κάνει νὰ διασκεδάσῃς διπλά.—
Δίνει δύναμη γιὰ νὰ ξαναρχίσῃ τὸ γλέντι.

ΔΟΚΙΜΑΣΕ ΚΑΙ ΘΑ ΔΗΣ

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΟΝ «ΤΑΓΓΛΕΦΟΥΤ»

ΥΓΡΟΝ ΜΕ ΨΕΚΑΣΤΗΡΑ

ΕΞΟΛΟΘΡΕΥΕΙ

Μύγες,
Κορέους,
Κουνούπια,
Κατσαρίδες,
Ψύλλους κλπ.

TANGLEFOOT INSECTICIDES

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΠΑΡΑ ΤΩ Κ. ΑΝΔΡ. ΜΠΡΟΥΜΗ, ΑΔΡΙΑΝΟΥ 70. — ΑΘΗΝΑΙ